

DIRVA

THE FIELD

Nr. 30
Liepos-July 28, 1955
Cleveland, Ohio

Dirva - vienintelis lietuvių laikraštis buvo atstovaujamas Ženevoje

(Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Konferencijos dalyvių sutikimas Ženevoje sudarė tam tikrą spektaklį. Jį fikso keli šimtai fotografų, kino reporterių, televizijos aparatų ir mikrofonų.

Ženevos konferencijos metu išduota su viršum 1500 žurnalistų kortelių, bet iš jų tikrų laikraštinių nėra 600, o likusieji — taigi didelė dauguma — sudaro žurnalistai, kuriuos vienas čionykštis kolega sąmoningai pavadino "žurnalistais beraščiams".

Savaime žurnalistai sudarė konferencijos dalyvių skaičiui žymią daugumą, nie pačių delegatų net su gausingu sekretariatu, buvo kur kas mažiau. Kaip bebūtų, spauda sudaro nemenką galybę net ir mūsų atominame amžiuje.

Po to, kai tam reikalui specialiai paskirti valdininkai specialiai išsiūre dokumentus, "Dirvos" bendradarbiui buvo išduota spaudos kortelė. Jis buvo vienintelis lietuvis laikraštinkas, kuris iš laisvojo pasaulio dalyvavo šioje istorinėje konferencijoje.

Po pirmojo pasaulinio karo buvo įsigalėjęs vadinamas viešosios diplomatijos dėsni. Ypač buvęs Amerikos prezidentas Woodrow Wilson paskelbė kovą "slaptajai diplomatijai", nes jis laikėsi nuomonės, kad taika būsianti geriau išsaugota, jeigu nebeliks paslapčių ir viskas darysis viešai, žmonių akivaizdoje. Spaudos reikšmė tuomet buvo tiek pakilusi, kad per konferencijas valstybės vyrai tikrovėje kalbėjo laikraštinkams, kurie kalboms duodavo sensacingiausias antraštes. Bet netrukus buvo pastebėta, kad tokia laikyšana turi ir savo neigiamas puses.

Būna padėčių, kai problemoms išnagrinėti reikia ne viešumos, o priešingai — tylaus ir kruopštaus darbo už devynių durų. Ženevos konferencija, kur posėdžiavo "keturi didieji", yra kaip sykis pavyzdys, kad grįžtama prie senų tradicijų. Įdomu, kad kaip tik Msakva reikalauja ko daugiausia išjungti viešumą. Jau seniai praėjo tie laikai, kai Trockis, pačioje revoliucijos pradžioje vadovavęs bolševikų diplomatijai, prieš derybas siuntinėdavo telegramas "visiems, visiems!". Dabar bolševikai savo patamsių darbelius norėtų ko toliausia nuslėpti nuo viešumos.

"Keturi didieji", apsigyvenę privatinėse Ženevos piniguočių ar aristokratų vilose, rinkosi posėdžių būv. Tautų Sąjungos rūmuose, toje salėje, kur anksčiau rinkdavosi taryba. Bet tas rūmų kampas specialine siena atitvertas nuo likusių patalpų, tad niekas iš pašalinių žmonių į ten nebuvo įsileidžiamas. Trumpam, su specialiniais leidimais, galėjo įeiti 180 fotografų, bet jų aparatai buvo saugumo valdininkų prieš tai apžiūre. Kai Šveicarijos prezidento Petitpierre žmona įteikė aerodrome poniai Eisenhower didžiulį rožių buketą,

stambiausių laikraščių bendradarbiai. Dažniausia, tiksliai per ilgą laiką, kai konferencijos "pirmieji aktoriai ima skelbti savo atsiminimus, pradeda po truputį aiškėti, kaip viskas dėjosi. Taip atsitiko po paskutiniųjų dviejų konferencijų — Jaltos ir Potsdamo, — kuomet "pirmieji smuikininkai" išleido atsiminimų knygas.

Be abejo, po posėdžių skelbiami komunikatai ir daromos spaudos konferencijos, bet visa tai vargu ar pavaizduoja tikrą būklę. Todėl galima suprasti, kad "spaudos namuose", toje žinių biržoje, netrūko visokių gaudų ir drąsiausių spėliojimų. Neretai gaudus tyčia paleisdavo provokacijos tikslais priešingoji pusė, norėdama sumėtyti pėdas ar siekdama patirti, kaip atsilieps kiti. Todėl reikia didelio įgudimo, kad atskyrus grūdus nuo pelų. O kai laikraštinkams pritrūksta žinių, kai kada pafantazuojama.

Vienas mano pažįstamas spaudos agentūros redaktorius pasakojo, kad gavęs iš centro barti, nes, girdi, kita agentūra paskelbusi, jog ties Bulgarijos vila būvę paleisti keli šūviai. Paaiškėję, esą sargybiniai užgirdę krūmuose įtartiną šlamėsį ir ėmę šaudyti. Vėliau buvęs rastas negyvas ežys...

— "Kodėl Tamsta nepranešė mums šios ežio istorijos?", — užsūrūstęs paklauskęs vyriausiojo redaktoriaus savo bendradarbio Ženevoje.

— "O ką Tamsta jam atsakė?"

Politika kaip yla...

V. RASTENIS

Politika šiokia, politika tokia, nereikia politikos! — tai šūkis, kurį šiais laikais išgirsi kur tik pasisukę. Ir lyg tyčia, net tarp uoliausių nuo politikos atsiribojimo šalininkų, irgi, kur tik pasisuksi, politika ima ir išlenda, kaip yla iš maišo...

Panašiai buvo ir su Teisinių Kongresu Atėnuose. Kongreso organizatoriai iš anksto labai stengėsi pabrėžti, kad jame turi būti išvengta net politikos kvapo. Žinoma, tai per stipriai pasakyta. Kongreso tikslas, anot švedo Henriko Munktel'io buvo ginti teisę ir teisingumą pagrindus nuo užgnaužimo, vykstančio totalistinėse valstybėse. Arba, anot kanadiečio

— "Aš jam papasakojau, kad kai pereitų metų vasarą Ženevoje posėdžiavo Azijos konferencija, ta pati konkurencinė agentūra paskelbė, esą ties Molotovo vila buvęs nušautas kiškis..."

— "Tai Tamsta pasaugok, gal nutups netolimame baseine kokia antis ir baigs savo amžėlį nuo stropių saugumininkų šūvių..." — pastebėjau.

ATEIK DIRVAI Į TALKĄ

Dirva šiais metais švenčia 40 metų sukaktį. Sukakties atžymėjimui nori sutelkti 400 naujų skaitytojų. Tik 10 skaitytojų kiekvieniems Dirvos ėjimo metams.

Dirvos talka paskelbta gal ir nepatogiu metu — ateinant vasaros karščiams. Bet mūsų aktyvesni talkininkai iki šiol jau atsiuntė 64 naujas prenumeratas. Atseit beveik šeštadalis talkos įvykdyta.

Mes kviečiame visus Dirvos bičiulius, skaitytojus ir talkininkus, mums pagelbėti ir 400 naujų skaitytojų talką įvykdyti. Visi juk turime pažįstamų ir draugų, kurie Dirvos dar neskaityti. Padėkim jiems Dirvą užsisakyti.

Talkos metu į visus kraštus Dirva metams kaštuoja \$5.00. Taip pat visiems skaitytojams nemokamai duodama suaktyvinė dovana — didelė knyga "Lietuva tironų pančiuose".

J. T. Thorsono, Kongreso pirmojo ninko, "mes atvykstam laisvės bylos ginti".

Prieš Kongreso dalyvius buvo patiestas storas dokumentų rinkinys — dokumentų, rodančių, kaip teisė bei teisingumas suprantami ir vykdomi komunizmo užviešpatautojo pasaulio daly. Vien tie dokumentai šaukte šaukiasi visos juos sukūrusios politinės sistemos pasmerkimo. Tai kaip čia dabar išvengsi to politikos kvapo!

Tiesa, Kongresas stengėsi apie tuos dalykus kalbėti tik teisiniu požiūriu ir teisininkišku metodu. Bet tokiame reikale būtina laikytis nebeginčijamų pripažinto masto, skiriančio gera nuo blogo, girtina nuo smerktina. O tokio masto pasirinkimas neišvengiamai suteikia visam užsimojimui ir atitinkamą politinį atspalvį.

Kongreso nepolitiskumas turėjo reikštis tuo, kad:

1) jo nutarimai yra tik moralinės, bet ne įpareigojančios reikšmės,

2) jis turėjo apsiriboti tik pasisakymu dėl komunistinės teisės sistemos, remdamasis tik turimų dokumentų studijomis ir dėsniais, kuriais pagrįstos Vakarų civilizacijos sukurtos teisinės sistemos.

Kongreso reikšmė ne tuo svarbi, kad jame dar kartą buvo pasmerkti komunistinės teisės sistemos pagrindai ir ypač jos talkymas gyvenime, kad dar kartą buvo priimta deklaracija, skatinanti visur įgyvendinti mūsdiškai suprantamą teisingumą bei teisėtumą, bet daugiau tuo, kad įvairių kraštų teisininkai

Charlene King Johnson, iš Vt. Kalifornijoje vykstančiuose pasaulio gražuolės rinkimuose išrinkta JAV gražuole. Ji yra 22 metų, 5 pėdų ir 8 colių augščio, sverianti 122 svarus.

čia gavo daug informacijų apie tai, kas dedasi teisės srityje anapus Geležinės Uždangos. Jie gavo progos patikrinti tai, dėl ko jie, bent kažkurie, gal dar nebuvo pakankamai įsitikinę. Dabar jie turi progos paskleisti tai daug plačiau, tarp savo kolegų, o per juos ir savo kraštų visuomenėse. Ar visi tai darys ir gerai padarys, žinoma, nėra tikra, bet tai yra bandymas paskatinti juos tai daryti.

Vis dėlto, šalia šios pagrindinės Kongreso paskirties, neišvengiamai išlindo ir kitokių "ylių", liečiančių gryniosios tarptautinės politikos sritis.

Purshottam Trikamdas, indas, buvęs Gandhi asmens sekretorius, viešosios teisės komisijoje, kurios posėdyje tuo metu buvo arti dviejų trečdalių visų Kongreso dalyvių, pasiūlė, kad būtų pasisakyta taip pat ir dėl padėties Pietų Afrikoje, kur tebeveikia įstatymai, nustatę aiškiai skirtingas teises baltiesiems ir tamsiaodžiams.

Nepralaido progos nei šeiminkai, graikai; jie priminė, kad tautų apsisprendimo teisę patineigta ir Kipro saloje.

Ligi tol rami Kongreso eiga įkauto. Ir pietafrikietis, ir britai nedelsdami pareiškė savo pasipriešinimą. Esą, šie klausimai grynai politiniai. Čia ne koks Jungtinių Tautų tęsinys, o tik privačių asmenų susirinkimas, kuris bando daryti išvadas teisiniu būdu, tai yra, daro išvadas tik išstudijavęs patiektus įrodymus, dokumentus. O dėl šių naujų klausimų nesą jokių dokumentų, su kuriais Kongreso dalyviai būtų turėję progos kaip reikia susipažinti.

(Indas nurodė į didelį dokumentų rinkinį Pietų Afrikos

klausimu, išleistą Jungtinių Tautų. Dėl padėties Kipre, visi Kongreso dalyviai jau buvo radę savo viešbučiuose ant staliukų prie lovų po storą voką su atitinkama dokumentine medžiaga, bet, žinoma, niekas neturėjo galimybės visą tą medžiagą perskaityti, nes visi buvo užimti nuo ankstyvo ryto ligi vėlyvos nakties).

Be to, jie pabrėžė, tokių klausimų svarstymas suteiktų Kongresui tarptautinių politinių klausimų sprendimo institucijos pobūdį, o tokioje institucijoje jie nesą kvalifikuoti dalyvauti.

Pietafrikietis, matydamas, kad iškeltasis klausimas nesiudoda lengvai išstumiamas, dar kartą pakartojo savo pažiūrą, kad tokie dalykai čia nesvarstytini, dideliais žingsniais išslygiavo iš posėdžio salės...

Pirmą ir vienintelį kartą visoje kongreso eigoje prabilo ir amerikietis (James G. Rogers), kviesdamas susiprasti, nedaryti iš Kongreso politinių diskusijų arenos. Iš jo žodžių buvo galima suprasti, kad, jei tokiais klausimais čia būtų daromi koki nutarimai, tai ir amerikiečiai jaustųsi negalį dalyvauti...

Po poros valandų keitimosi jau gana karštai jausingais pareiškimais, pagaliau buvo suarastosis išeitis. Dėl padėties Pietų Afrikoje nutarta, kad Tarpautinė Teisinių Komisija (kuri veikia ir kongresų protarpuose, ir kurios biuras bei Gen. Sekretorius yra Haagoje, Olandijoje) per artimiausius šešis mėnesius išstudijuos tą reikalą ir išsiuntinė Kongreso dalyviams pranešimą. Dėl Kipro pasitenkinta paminėjimu, kad tas klausimas buvo iškeltas, bet atskiro nutarimo tuo reikalu nedarė (Perkelta į 8 pusl)

Po didžiojo turgaus

Keturi didieji grįžo į savus kraštus. Ir be aiškaus susitarimo bet kurio klausimu. Viena tik aišku, kad keturi užsienieji reikalų ministeriai toliau derės spalio mėn. toje pat Ženevoje.

Reikia manyti, kad per tuos tris mėnesius daugelis Ženevoje keltų klausimų, į kuriuos nesusirasta jokie aiškaus atsakymo, bus iš visų pusių išnagrinėti. Per tą laiką rusai išdirbs savo strategiją ir į derybas ateis su savo įprastinėmis pinklėmis. Jei šioje konferencijoje rusai buvo mažiau šakoti negu anksčiau, jiems reikėjo taip elgtis, nes taika jų užgrobtą erdvę esanti labai reikalinga.

Po konferencijos į Amerikos tautą prabilo prezidentas Eisenhoweris. Jo kalba nieko daug neatidengė, kas buvo slapta derėtasi Ženevoje. Visi amerikiečiai, išskyrus komunistus, ir taip gerai žino, kad Amerika elgiasi teisingai ir garbingai. Esą reikia kantrybės ir tolerancijos, kol visi reikalai susitvarkys. Vargu ar toks kelias žmonijai atneš džiaugsmą. Tuo principu gali derėtis tik du garbingi partneriai. Kada vieno rankos švarutėlės, o kitas rankose laiko kruviną peilį — tolerancija ir kantrybė nieko nepadės.

Iš Vakarų Vokietijos spaudos pasisakymų ryškėja, kad Vokietija pasitarimuose buvęs didžiausias objektas ir jos sąskaiton šis tas rusams pažadėta.

Pavertusių problema visiškai nepajudinta. Buvo užsiminta, bet rusams pasipriešinus, tuoj nutilta. Šis reiškinys labai skaudus. Kiek respublikonų vadai eidami į rinkimus šį klausimą kėlė, tiek dabar jį lengvai užmiršta. Skardena tuo reikalu tik namuose, bet ne derybose.

Anglijos premjeras Edenas, grįžęs į Londoną pareiškė, kad jis sužavėtas JAV prezidento Eisenhowerio dideliu sugebėjimu derybose vykusiai manevruoti. Bet kas Edenui patinka, tas nepatinka pavertiesiems, Mes gerai žinome anglų savanaudiškumą ir norą prieš sovietus lankstyti.

Išlipant prezidentui Eisenhoweriui iš lėktuvo, pasivaideno nekoksio atminties Chamberlaino skėtis iš 1938 metų derybų su Hitleriu. Mat pradėjo lyti ir kai kas pasišovė paduoti skėtį, tik viceprezidentas Nixonas su draudęs... Ar tuo suaudimu Chamberlaino skėčio nuolaidumo simbolis tikrai nustumtas — parodys ateitis.

VOKIETIJOS, ESTIJOS IR LATVIJOS EVANGELIKŲ SUSITIKIMAS MASKVOJ

Vokietijos evangelikų spaudos biuras skelbia, kad pirmą kartą po karo vokiečių evangelikų bažnyčios atstovai turėjo progą susitikti su sovietų Estijos ir Latvijos evangelikų atstovais. Kai vokiečių evang. teologai neseniai lankėsi Sovietų Rusijoje, jie susitiko su latvių evangelikų arkivyskupu Turss ir estų arkivyskupu Kiivit.

Iš pranešimo atrodo, kad vokiečių evangelikų atstovai negalėjo aplankyti sovietų Estijos bei Latvijos, tad, matomai, latvių ir estų evang. arkivyskupams buvo leista nuvykti į Maskvą ir ten susitikti su vokiečiais. Latvių ir estų evang. arkivyskupai pasakojo, kad uždraudus tikybės dėstymą mokyklose, vaikų tikybės mokomi vakarais. Apgriauotoji Petro bažnyčia Rygoje neatstatyta; joje numatoma įrengti muzėjų.

VISAM PASAULY

• Rusijos partinis bosas Kruščiovas ir min. pirm. Bulgarijos, grįždami iš Ženevos, ilgiau sustojo Berlyne. Atseit, davė instrukcijas Rytinės Vokietijos valdytojams, kaip laikytis kalbant apie Vokietijos sąvienijimą.

• JAV ir komunistinė Kinija rugpjūčio mėn. pradžioje ves derybas dėl grąžinimo Kinijoje esančio 51 amerikiečio. Neoficialiai sakoma, kad ta proga bus aptariama visi komunistinės Kinijos reikalai ir pretenzijos. Tai esanti pasėka Ženevos konferencijos.

• Vakarų Vokietijoje, priėmus įstatymą, pradėta telkti 6000 pirmųjų armijos dalyvių. Jų tarpe bus 20 generolų, 250 pulkininkų, 680 pulkininkų leitenantų. Į pirmąją armijos skaičių įeis tik specialistai kariai, kurie paruos tolimesnį armijos formavimą.

• Vakarų Vokietijos min. pirm. K. Adenaueris į Maskvą važiuosias prieš keturių užsieniečių reikalų ministerių konferenciją, kuri įvyksianti spalio mėn.

• Cordell Hull, Jungtinių Tautų organizavimo tėvas, mirė Washingtono priemesty, laivyno ligoninėje. Jis ilgą laiką buvo valstybės sekretorium. Mirė eidamas 83 m. amžiaus.

• Prancūzijos Marokė neramumai nesiliauja ir beveik kiekvieną dieną įvyksta kruvinos riaušės. Prancūzija siunčia naujus karinius dalinius tvarkai palaikyti, o marokiečiai dar labiau šėlsta.

• Anglijos laikraščiai vėl rašo, kad princesės Margaretos sužieduotvės su kap. P. Townsend bus paskelbtos sekantį mėnesį.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Iregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Naujienos pasidžiaugė geležele, kad V. Rastenins pagyrė ALT memorandumą, rašytą keturių didžiųjų konferencijai. Tik, esą, ta Dirva nevidonė, to memorandumo nespausdino, ir net ALT trijų vyrų pasivažinėjimo po Washingtoną.

Naujienos ir ALT matyt tai tas pats vienas reikalas, nes ji labai gerai žino, kad ALT Dirvai siuntė ir ko nespausdino. Atseit to paties Pijaus Grigaičio nuopelnų kėlimo reikalai. Kadangi Naujienos nori žinoti, kodėl Dirva nespausdino, ir dažnai negali P. Grigaičio siunčiamų raštų atspausdinti, tai prašant čia ir papasakosim.

Ilgą laiką ALT sekretoriatas "nežinojo" Dirvos tikro adreso. Laiškai vis ejo į Superior gatvę. Žinoma, Dirva pasiekdavo poros dienų pavėlavimu.

Bet metai laiko adresą jau žino. Tik visokie ALT pranešimai Dirvą pasiekia tuo laiku, kada ir atėjusiose Naujienose tie pranešimai būna jau atspausdinti. Atseit ALT sekretorius sugeba Naujienoms tą patį reikalą pranešti anksčiau, negu kitiems laikraščiams. O Dirva neturi jokio malonumo persipažinti ALT sekretoriaus pranešimus jau iš Naujienų...

Dar geriau. Tai buvo ne šį kartą, kada ALT vadovai lankėsi Washington, bet prieš tai. Dirva gavo iš Washingtono ALT siuntą telegramą, išperkamuoju mokesčiu, berods už \$6.75. Toj telegramoj buvo tekstas, kuris Naujienose jau buvo paskelbtas. Dirva už tą telegramą atsisakė mokėti, ją gražino ir paprašė persiųsti užsimokėti ALT centrui. Telegramų agentūrai buvo pranešta, kad jei ALT už neprasytų telegramų siuntinėjimą neįsimokės, Dirva išlaidas atlygins ir pabandys pati tuos pinigus iš siuntėjų išsireikalausti. Bet telegramos reikalai tuo ir pasibaigė. Matyt, užsimokėjo.

Tai taip Dirva iš ALT centro informuojama ir tokios Naujienų ar paties P. Grigaičio pretenzijos.

Amerikiečiai laikraštininkai iš Ženevos rašė, kad prezidentas Eisenhoweris iš savo tautiečių kasdien gaudavęs po 1500 laišku. Ir tuos laiškuose prezidentui ne tik buvo patarinėjama, kaip reikia tvarkyti pasaulio reikalus, bet ir kaip Ženevoje turėti "gerą laiką".

Užklausti šveicarų laiškanėšiai, kiek gi laišku gaunąs sovietų Bulganas — neturėję ką atsakyti, nes iš ten laišakai neateina...

Ir, esą, gerai tam Bulganiui, kad savo tautą atratino nuomonę reikšti. Nereikia nė laiškus skaityti, nė atsakymus rašyti ir nereikia rūpintis, kad ateinančiuose rinkimuose tave gali neišrinkti...

Kad ir gerai jiems, bet dar liks ir vienas didelis rūpestis, būtent, kaip savo konkurentus greičiau pakarti, kad taves jie nepakartų...

JAV per 15 mėn. savo kultūriniam ir meniniam turtams pademonstruoti užsieniuose išleidusi \$2,500,000. Tuo tarpu Rusija per 18 mėnesių išleidusi \$150,000,000.

JAV tuos pinigus tikrai išleido minimai paskirti, bet Rusija tokią didžiulę sumą, 6 kartus didesnę, išleido įvairių tautų kvailinimui ir komunistinės idėjos skleidimui. Ir nereikia stebėtis, kad už tuos milijonus dolerių atsiranda nemažai apgautų ir nupirktų, kurie vėliau padeda savo tautiečiams po kaklu risti komunistinę virvę.

Vienas Dirvos bičiulis, Clevelande viešėjęs, išvykdamas mus telefonu pasaukė ir pagyrė, kad Dirva gerai padariusi, jog savo vardą telefono knygoje didelėm raidėm atspausdusi.

Esą iš Clevelando išvykstant ne visada mažos raidės jau gerai matosi...

Ačiū už gerą juoką. Bet tos didelės raidės Dirvai per metus kaštuoja virš \$120...

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntę:

B. Sugintas, Chicago	\$1.00
L. Bulgaris, Detroit	1.00
E. Armanavičienė, Baltimore	1.00
V. Mažeika, Pittsburgh	1.00
A. Rūkas, Chicago	1.00
K. Rimkus, Dover	1.00
J. Bivainis, Chicago	1.00
K. Raugola, Rochester	1.00
J. Pleševičius, Worcester	1.00
A. Dziakonas, Rochester	1.00
V. Prizintytė-Vilčinskienė	1.00
J. Obalevičius, Rochester	1.00
J. Palionis, Rockford	1.00
P. Kleinas, Racina	1.00
Dr. S. Virkutis, Cambridge	2.00
J. Vaičaitis, Cleveland	1.00
St. Astrauskas, Cleveland	1.00
J. Montvila, Brooklyn	2.00
J. Mason, Richardson	1.00
J. Juozaitis, Cleveland	1.00
A. Jančys, Rush	2.00
A. Dragašius, Toronto	1.00
J. Abraitis, Cleveland	1.00
J. Šarūnas, Hamilton	3.00
K. Steponaitis, N. Britain	1.00

Visiems aukotojams reikiama padėka.

KAS ir KUR

• Lietuvių Teisinių Draugijai, kuriai vadovauja Rapolas Skipitis, priklauso beveik 400 narių.

• Iš Bostono praneša, kad ten susirgo Tautinės Sąjungos skyriaus pirn. Jonas Kasmauskas. Ligoninė padaryti tyrimai ir ligonis dabar gydomi namuose. Bostoniečiai energingam savo pirmininkui ir Tautinės Sąjungos namų mecenatui linki greitos sveikatos.

• Liepos mėn. 2 d. iš Bremen-haveno (Vokietijoje) į JAV išplaukė keleivinis laivas su emigrantais. 1250 emigrantų tarpe yra tik 9 lietuviai. Tikimasi, kad kituose laivuose bus daugiau lietuvių.

• Čiurlionytė-Douvan su savo seserim, šiuo metu keliauja po Europos kraštus. Neseniai ap-lankė Angliją ir viešėjo Lietu-vių Sodyboje.

• Prof. Ernestas Frenkelis Goet-tingene, Vokietijoje, pradėjo spausdinti lietuvių kalbos etimo-loginį žodyną. Žodynas leidžia-mas sąsiuviniais. Iš viso būsią 10 sąsiuvinų (po 80 psl.).

• Jau išėjo "Knygų Lentymos" Nr. 3-4. "Knygų Lentyną" gali-ma užsiprenumeruoti šiuo adre-su: 602 Harvey St., Danville, Ill.

• Cordobos un-te (Argentinoje) bakteriologinių tyrinėjimų sky-riaus vedėju pakviestas Dr. J. Kunsaitis, jau ir anksčiau pasi-žymėjęs kaip vienas geriausių Argentinos baktiriologų.

• Iš JAV atgal į Argentiną grįžo gilinges metus laiko savo studijas agr. prof. Ant. Krapovickas. Jis toliau dirbs mokslinį darbą Manfredo eksperimentinėje ag-ronomijos stotyje Cordoboje.

• Vasario 16 gimnazijos vasa-ros atostogos prasidėjo liepos

mėn. 9 d. Atostogos tęsis iki rug-sėjo 1 d. Visi mokiniai išvažiavo pas tėvus. Gimnazijos namuose tyta ir ramybė. Kaikurie moki-nių būreliai išvyko paeisursuoti ar praleisti atostogų dalį kit-ur.

• Vasario 16 d. gimnazijos oro skautų "Lituanicos" d-vės 3 skautai V. Lenertas, M. Čerks ir M. Sprogys lanko sklandymo kursas. Šitie skautai po teoreti-nio apmokymo jau pakilo į erd-ves. Sklandymo mokykla yra ne-toli Huettenfeldo.

BOSTON

PAMINETAS DARIUS IR GIRENAS

Liepos mėn. 17 d. Bostone vei-kiantieji lietuvių radijai pami-nėjo Dariaus ir Girėno skridimo 22 m. sukaktį. Per Kneizio radi-ją kalbėjo A. Keturakis, per Minkaus radiją J. Vaičaitis, ku-ris, be trumpos įžangos pasakė eilėraštį "Darius ir Girėnas". Per Viščionio radiją žodį tarė pats Viščionis.

Rugpjūčio mėn. 7 d. S. ir V. Minkų radijo palaikymui yra ruošiamas gegužinė - piknikas Brocktono Fair Grounds. Programa gana įvairi ir įdomi.

DETROIT

VILNIEČIŲ GEGUŽINĖ

Vilniaus Krašto Lietuvių Są-jungos Detroito Skyrius liepos mėn. 31 d. p. Binkevičius ūkyje, prie Liberty Park (ant Mid-delbelt Rd.) ruošia gegužinę su pietumis. Pietų pradžia 1 val.

Gegužinės pelnas skiriamas dr. Šapokos "Vilnius Lietuvos Gyvenime" knygos išleidimui. Knyga leidžiama anglų kalboje ir skiriama supažindinimui ang-liškai kalbančiąja visuomenė su Vilniaus miesto ir jo krašto reikšme Lietuvos valstybės gy-venime.

Maloniai kviečiame Detroito lietuvius atsilankyti į mūsų ruo-šiamą gegužinę ir tuo paremti mūsų pastangas.

LOS ANGELES

KALIFORNIJOS SKAUTES STOVYKLAVO

Kalifornijos skaučių stovykla įvyko birželio 24 — liepos 4 die-nomis, Lake Arrowhead kalnų rajone, 5000 pėdų augštyje, gra-žiam Blue Jay šimtamečių dan-gų remiančių pušų miške. Sto-vyklai vadovavo pati Los Ange-les vietininkė psktn. D. Pulkau-ninkaitė.

Nuolatinai stovyklavo 30 skau-čių, o savaitgaliais stovyklaujan-čių skaičius pakildavo iki 40. Oficialus stovyklos atidarymas įvyko birželio 26 d. Stovyklą ati-darė Los Angeles šv. Kazimiero

parapijos klebonas kun. J. Ku-čingis skatindamas skaites eiti skautiškuoju keliu. Atidarymo žodį pasakė ir Nepriklausomybės akto signataras prof. Mykolas Biržiška, nurodymams jaunosms skautėms, kokį kelią jos turi pa-sirinkti norėdamos būti tikromis lietuvaiteimis. Brolijos psktn. Pr. Pakalniškis, savo kalboj šią sto-vyklą surišo su toli pasilikusia ir priešų užimta kapinama Tė-vyne. Kad stovyklaujančios pa-justų didesnę meilę savo tėvų šaliai, psktn. Pakalniškis atvežė į stovyklą tikros lietuviškos žemės gabalėlį ir sauja lietuviškų rugių. Visos stovyklaujančios jaudinančioje ceremonijoje savo rankomis palietė šias brangias relikvijas, kaikurioms iš jų, tre-mtyje ir emigracijoje gimusias, pirmą kartą savo gyvenime.

Stovyklavimo metu lietuviška žemė ir rugiai buvo pakasti prie stovyklinio kryžiaus, kaip sim-bolinis ženklas, kad stovyklau-jančios realiai jaustųsi esančios arčiau lietuviybės ir Lietuvos.

Stovyklavo dvi skaučių d-vės (skaučių ir jaun. skaučių) ir vyr. skaučių būrelis. Daug dar-bo įdėjo pati stovyklos viršinin-kė psktn. Pulkauinkaitė, menišką stovyklos dalį skoningai tvar-kė vyr. skautė dalinininkė Ada Korsakaitė, releginę — vietinin-kijos dvasios vadovus kun. V. Ši-liauskas, o lietuviybės lavinime srityje ypaci pasidarbavo moky-t. p. Razutienė, Kairienė, Zaikiene ir Biržiškaitė-Barauskienė.

TORONTO

Šią vasarą Toronte į vandenį leidžiami trys būriniai pastatai: jūrų skaučių "Vandenė", jūrų skaučių "Daiva" ir budžių "Ni-da".

Malonu, kad jūrų skaučių-tų šeima, tiek Toronte, tiek kitose lietuviškose kolonijose auga ir stiprėja. Vandenės tebūna pa-vyzdžiu visoms naujai įsisteig-sioms sesėms: nuo pirmos įsi-kūrimo dienos jos pasiryžusios ejo savo pasirinktu keliu ir nie-kad nenuleido rankų. Jos laikė skaučių ir jūrų skaučių patyrimo laipsnių egzaminus, dalyvavo Kanados vadijos ruošiamose sto-vyklose, kiek sugebėdamos visur ir visada prisidėjo prie skautiško ir visuomeniško darbo. Jos mo-kėsi būriuoti pradžioje brolių pa-statais, vėliau sava nuosava "Vandene". Čia tenka didelė pa-dėka mieliems broliams jūrų skautams ir jūrų skautininkams už glaudų bendradarbiavimą ir pagalbą.

Savo 15 pėdų comet klasės jo-lę jos įsigyjo 1953 m. pavasarį — pirmosios jūrskautės Lietuvos jūrų skaučių istorijoje. Ir tuo iš-pildė troškimą, kurį jos nešiojo-si nuo pirmos dienos. 1953 m. žiemą jos įsigyjo naujas bures, 1954 m. liepos mėn. 18 d. buvo iškilmingos joles krikštynos, duodant jai "Vandenės" tradici-nį vardą. Šventinimą atliko dva-sios vadas kap. Pacevičius, krik-što tėvais buvo p. Ličkūnaitė-Sa-deikienė ir Klaipėdos laikų bu-dys inž. Buntinas.

Būriuojant ir pergyvenant įvairius nuotykius, tvarkant sa-vo pastatą ir sielojantis laivo reikalais, mergaitės išauga stiprūs draugiškumo ryšiai tar-pusavy ir didelė meilė jūrai. Vandenių tikslas — būti geromis skautėmis ir įrodyti savo meilę jūrai. Jos veikia skautiškoje ap-linkoje ir dvasioje, ir turi gali-mybės lavintis vandens sporto pamėgime.

Vandenių laivas per keturis gyvavimo metus išaugo į dabar-tinį sąstatą: vadovauja v. valt. Graž. Anysaitė, laivo adjutantė vair. Irena Ropienė, ryšininkė vair. Onutė Senkuvienė, "Aud-rų" valties valtininkė valt. Onu-tė Skukauskienė, "Bangų" val-

ties valtininkė valt. Natalija Šal-kauskaitė, "Vilnelių" valties val-tininkė vair. Danguolė Kontro-taitė.

Šią vasarą jos rengiasi duoti vyresniųjų skaučių įžodį, o ru-denį suruošti iškilmingą 5 vei-kimo metų sukakties minėjimą. Ta proga didelis ačiū tariamas Rėmėjų Būreliui ir jų steigė-jams: pp. Indrelienei ir Sadei-kienei, pp. Buntinui ir Dapkui.

Pirmieji ledai jau pralaužti! Jūrų skaučių vienietai steigiasi visuose tuntuose. Mes tikimės, kad mūsų šeima bus stipri ir didelė, kai vieną dieną išvysime savo numylėtą Baltijos pajūrį.

— Kr. —

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino pauksmė	2.50
V. Minkūnas		Balys Sruoga	
Anoj pusėj ežero	1.50	Mėnuo vad. medaus	2.50
P. Andriūšis		N. Mazalaitė	
Aukso kirvis	2.50	Naktys Karališkuose	2.00
Juozas Švalistas		L. Dovydenas	
Apie laiką ir žmones	2.50	Ora pro nobis	4.00
J. Aistis		J. Gliuda	
Audra Žemaičiuose	2.20	Orfėjaus medis	3.00
VI. Andriukaitis		A. Nyka-Niliūnas	
Atlaidų pavėsy	4.00	Pažemintieji ir nuskriaustieji	2.50
P. Abelkis		F. M. Dostojevskis	
Aukso ruduo	1.25	Popular Lithuanian Recipes	2.00
M. Vaitkus		J. J. Daužvardienė	
Būdas Senovės Lietuvių ...	4.00	Po Tėvynės dangum	2.00
Sim. Daukantas		Žodžiai vytės Nemunėlio.	
Būkite sveiki	2.00	Paveikslai V. Augustino	2.00
Dr. S. Biežis		Pragaro pošvaistės	3.50
Baltasis Vilkas	1.00	V. Alantas	
K. Binkis		Pirmas rūpestis	2.00
Balutis	1.50	Jurgis Jankus	
J. J. Bačiūno leidinys	2.00	Pietų vėjelis	1.00
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Vytė Nemunėlis	
B. Stundžia		Paklydę paukščiai I	2.20
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	
Mirko Jelusių	6.00	Paklydę paukščiai II	2.50
Didžioji Virėja	2.00	Jurgis Jankus	
V. Varnienė		Pietų kryžiaus padangėje	4.50
Didžioji kryžkelė	2.00	Sudarė Gaučys	
B. Brazdžionis	2.40	Paskutinis Prūsų sukilėlis	2.00
Duktė	1.00	M. Springborn	
Alė Rūta		Petras Sirvokas	2.70
Daiktai ir nuorūkos	1.00	Juozas Švalistas	
Leonardas Zitkevičius		Po raganos kirvių	1.50
Don Kamiliaus mažasis pasaulis	2.50	Jurgis Jankus	
Guareschi	3.50	Pabučiavimas	1.50
Didžiosios atgailos	0.80	J. Grušas	
R. Spahs		Rytų pasakas	3.00
Doleris iš Pittsburgho	1.80	V. Krėvė	
Stepas Zobarskas	2.00	Raudoni batukai	1.50
Eldorado	1.75	Jurgis Savickis	
J. Švalistas		Sudie, pone Čipse	0.75
Gyvačių lizdas	2.00	James Hilton	
Francois Mauriac	6.50	Sprėlė danguje	2.00
Gimdytoja	1.50	Henrikas Radauskas	
Francois Mauriac		Saulės Takas	3.50
Gabija, literatūros metraštis	2.00	Nelė Mazalaitė	
N. Mazalaitė		Šiklai ir vilkai	1.00
Gintariniai vartai	2.50	Runcė Dandierin us	
N. Mazalaitė		Senųjų lietuviškų knygų istorija	3.30
Gyvučių ūkis	1.00	V. Biržiška, kiet. virš.	
George Orwell	2.00	papr. virš.	2.00
Giesmė apie Gedimą	2.00	Saulutė debesėliuos	1.50
B. Sruoga ir V. Petravičius	1.25	L. Zitkevičius	
Jaunai inteligenti	3.50	Šventieji akmenys	2.00
V. Andriukaitytė		Faustas Kirša	
Kryžkelės	2.50	Šventoji Lietuva	3.00
A. Vienuolis		Jurgis Savickis	
Kaimynai	1.80	Teresė Neumanaitė	3.00
J. Paukštelis		J. Burkus	
Kaip jie mus sušaudė	2.00	Tipelis	4.00
J. Petruitis		Trumpa diena	3.00
Kuprelis	2.50	Alė Rūta	
Ignas Šeinius		Pulgis Andriūšis (iršta)	2.50
Keliai ir kryžkelės	3.75	Tomas Nipernadis	2.50
Putinas		August Gailit	
Kon-Tihi,		Tarp pelių ir vyrų	1.25
Thor Heyerdahl		John Steinback	
Kaimiečiai	3.00	Užgesęs sniegas	2.50
V. S. Rymont I-II-III-IV	3.50	Aloyzas Baronas	
I ir II dalis		Ugnies pardavėjas	1.00
III ir IV dalis		Balys Rukša	
Kudirkos raštai	5.00	Uzdraustas stebuklas	2.60
Loreta	1.80	Stasius Būdas	
Stasius Būdas		Užuovėja	3.50
Kregždutė I	1.50	M. Katiliškis	
A. Rimkūnas		Vanagaitis	2.00
Kregždutė II	2.75	monografija	
A. Rimkūnas		Valerijono lašai	1.00
Kiškučio vardinės	1.50	Dr. S. Aliūnas	
Stasys Dziugas		Vilnius Lietuvos gyvenime	1.50
Lietuvos Istorija	3.00	Dr. A. Šapoka	
Sruogienė		Velykų pasakas	1.00
Lietuvos pinigai	5.00	N. Butkienė	
Juozas K. Karys		Vyturėliai Laukuose	0.75
Lietuva	2.75	Vikt. Šimalitis	
A. Bendorius		Trylikai nelaimių	1.25
Laiškai žmonėms	2.00	R. Spalis	
G. Papini		Vaičių knygelė	1.80
Moters širdis	2.60	M. Valančius	
Guy de Maupassant		Varpai skamba	2.50
Medžio raiziniai	5.00	Stasius Būdas	
Ign. Končius		Žemaitių krikštas	2.50
Mikuckis	2.50	P. Abelkis	
Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigus siųskite:		Žemaitis nepražus	3.00
DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio		Balys Sruoga	

Sun by Day... Fun by Night!

CEDAR POINT

ON-LAKE-ERIE

NOW GREATER THAN EVER! Recreation for the entire family... swimming, fishing, boating, moonlight cruises, tennis, picnics. Free movies, dancing, and spectaculars. New Midway attractions. Good restaurants, bars, popular prices. Children's playroom, sitter service. Sunday services for all faiths.

Family Accommodations

HOTEL BREAKERS

Cleveland, SU 1-7270

AMPLE PARKING

U.S. Highway 6, six miles east of Sandusky

Passenger Ferry Service from Sandusky

FINEST BATHING BEACH IN THE WORLD!

BALSUOK UŽ George Zimmerman CANDIDATE FOR JUDGE OF THE MUNICIPAL COURT

TURI PUIKIAUSIĄ PASIRUOSIMĄ GERAI ATLIKTI TEISĖJO PAREIGAS

Išrinkit GEORGE ZIMMERMAN teisėju RINKIMAI ANTRADIENI, SPALIO MĖN. 8 D., 1955

6 metų darbo pradžia sausio mėn. 4 d., 1956 m.

Kaip Italija sutaupo milijardus lyrų

Metanas — naujas ir svarbus energijos šaltinis Italijoje

(Mūsų Italijos bendradarbio)

Italai, ne kartą "nusivilinti" įvairių atradimų skelbiamų ypač fašizmo vykdomo autarkinio ūkio laikais, labai šalta ir net su nusivylimu sutiko žinią, paskelbtą spaudoje ir per radiją 1945 m. rudenį, apie Pado upės slėnyje metano klodų atradimą. Nusivylimas šį kartą buvo dar didesnis, nes pradėjus gręžimus, buvo pasklydę gandai, kad jieskome žibalo, ir automatiškai "tamsiojo aukso" karštingė buvo apėmusi plačius visuomenės sluoksnius. Nesuradus žibalo, iš perdėto optimizmo buvo nupul-ta į perdėtą pesimizmą. Dažnas italas, išgirdęs metano atradimo žinią, ironiškai pasakydavo: "Žinome ko vertas tas metanas; tinka tik karo metu, neturint benzino, vartyti pasenusius tak-sius. Surogatų jau turime net ir perdaug!"

Šitoks masinis nusivylimas ir vėliau išsivyravęs skeptiškumas, žymiai pasunkino metano dujų įieškojimą ir jų panaudojimą. Laikui bėgant, tačiau metanas pirmoje vietoje laimėjo savo mūšį ekonominėje plotmėje, o vėliau, po truputį ir vis plačiau, pradėjo užkariauti ir masių simpatijas. Šiandien jo popu-liarumas yra nepaprastai didelis; kiekvienas italas, kalbėdamas apie metaną, jį mini su tam tik-ra pagarba, tarsi kalbėtų apie auksą ar dolerius.

Neaiškinsime kas yra meta-nas arba pelkių dujos ir kaip jos susidaro, nes tai kiekvienam, kad ir tik truputį susipažinusi-am su organine chemija, yra žino-ma. Čia tik pažymėsime, kad tos pelkių dujos, atitinkamai išva-lytos, yra viena geriausių kuro žaliavų. Metano produkcija Italijoje pastaruoju laiku padarė nepaprastą šuolį pir-myn. Dar 1948 m. jo gamyba siekė tik 28 milijonus kubinių metrų, o dabar, tuo tarpu, jau pasiekė 3 milijardus su puse kub. m. j. metus, ir tai, ita-lų išdui, leidžia sutaupyti virš 40 milijardų lyrų užsienio vali-u-tos, kuri anksčiau buvo išleidžia-ma akmens anglies importui.

Suradus metano dujas, jas iš-nešus į žemės paviršių ir atitin-kamai išvalius, dar liko išspręsti sunki jų pertiekimo problema. Šis klausimas buvo išspręstas nutiesiant, įvairių pramonės centrų kryptimis, didžiulius 40 cm. skersmens plieninius vamz-džius, kurių įrengimas buvo ypač sunkus ir brangus. Įvairiose vie-tose prisiėjo gręžti kalvas ar tie-

siog kalnus; kitose — reikėjo pravesti ore kylančius įtaisus. Šiandien tokių vamdžių tinklas jau pasiekė 3.800 km. ir jo įren-gimui buvo panaudota daugiau kaip 170.000 tonų plieno. Pertie-kimo tinklo įrengimo darbai kai-navo virš 60 milijardų lyrų. Be mažesnių miestelių, šis tinklas jungia didžiulius pramonės centrus, kaip Milaną, Toryno, Veneciją, ir šiomis dienomis pa-siekė net Genuvos miestą.

Viso Italijoje pagaminamo metano, 80 procentų yra sunau-dojami pramonės, 8 procentai — elektros jėgainių, o likusis kiekis — įvairiems naminiams reikalingas. Priežastys, dėl kurių didžioji gamybos dalis yra pa-naudojama pramonėje, yra įvai-rios: a) ekonominės — metanas pramoninkams leidžia sutaupyti 10 proc. to, ką jie išleisdavo var-todami akmens anglį; b) panau-do-jimo — metanas lengvai gali būti pritaikomas įvairiausioms pramonės panaudojimams; c) jo tiekimo reguliarumas ir švara, kuri tegali būti sulyginama tik su elektros energijos vartojimu; d) kokybės — metanas degda-mas išvysto 9.000 kalorijų.

Metanas yra vartojamas ypač

kaip kuras mišinys su oru. Todėl metalurgijoje jo panaudojimas užima pirmą vietą. Metalurgijai atitenka daugiau kaip 25 pro-centai visos krašto gamybos. Po metalurgijos eina chemijos pra-monė, kuri sunaudoja 15-20 pro-centų gamybos.

Dar neperseniausiai prie Mila-no buvo pradėtas statyti ištisas metano miestas "metanopolis", kurio pirmieji įrengimai jau baigti. Visus įrengimus užbai-gus, šitame naujame mieste bus gaminama 30.000 tonų j. metus sintetinės gumos, kurios (paden-gus krašto reikalavimus) 15.000 tonų bus galima eksportuoti už-sienin, ir 350.000 tonų azotinių trąšų.

Elektros pramonė Italijoje, kaip minėjome, tesunaudoja tik 8 proc. visos metano gamybos. Šis, palyginamai mažas suvar-to-jimo procentas, priklauso gry-nai nuo specialių vietinių sąly-gų. Italija, kaip žinoma, per 2/3 yra kalnuotas kraštas, ir užtat čia yra ypač išsivysčiusi hidro-elektarinė gamyba. Bendrai pa-ėmus, tačiau metanas yra labai tinkamas ir pigus elementas ter-moelektrinių jėgainių varymui.

Kokios yra šio naujo ir svar-baus energijos šaltinio ateities perspektyvos Italijoje? Iš pra-nešimo, padaryto šios didžiulės pramonės vadovo Mattei, prade-dant šiomis dienomis metano tiekimą Genuvos miestui, pati-riama, kad jau atrastieji meta-no klodai, pilnai užtikrina kraš-to aprūpinimą mažiausiai per 20 metų. Tuo tarpu, be atvangos yra atliekami nauji įieškojimai, kurie šiandien apima ir žibalo srytį, ir iš jų patirtų rezultatų,

galima apytikriai nustatyti, jog valstybinės teritorijos požemiuo-se yra bemaž begaliniai metano ištekliai.

Šiais metais, sueinant lygiai dešimtmėčiui nuo pirmųjų meta-no klodų atradimo, kaip pareiškė Mattei, italų tauta gali viltingai žvelgti į ateitį, pasiiluosavusi žymia dalimi nuo priklausymo užsieniui ypač svarbioje kuro žaliavų srityje.

Dr. Juozas Gailius
Roma, 1955 m. liepos mėn. 6 d.

Lietuvių Rezistencinės Santarvės Europos padalinių atstovų suvažiavimas

Liepos mėn. 9 ir 10 d.d. D. Bri-tanijoje, Manchesteryje, įvyko LRS Europos padalinių atstovų suvažiavimas.

Suvažiavime buvo paskelbti šie pranešimai: 1. LRS-ės išei-tas kelias ir jos politinė būklė, — S. Kuzminskas, 2. Okupuoto-sios Lietuvos dabartinės būklės klausimais — S. Žymantas, 3. Užsienio lietuvių politinės būk-lės klausimais — K. Drunga, 4. LRS-ės organizaciniais ir SAN-TARVĖS žurnalo reikalais — F. Neveravičius.

Pranešimų išklauses ir juos aptaręs, Suvažiavimas priėmė rezoliuciją:

"1. Mūsų Tautai kenčiant sun-kią okupaciją ir okupantui sie-kiant pavergti jos sielą, LRS-ės Europos padalinių atstovų su-važiavimas pagarbiai mini visus žuvusius dėl Tautos Laisvės, kenčiančius sovietiniuose kalėji-muose bei ištėrmime, sveikina tautiečius okupuotoje Tėvynėje ir pakartotinai pareiškia, kad okupuotosios Lietuvos reikalai, mūsų Tautos kova dėl laisvės ir nepriklausomybės lieka pirminis ir svarbiausias LRS-ės rūpestis.

2. Suvažiavimas sveikina Lie-tuvos Diplomatijos šefą, visus Nepriklausomos Lietuvos Res-publikos Atstovus užsienyje bei Lietuvos Diplomatinės Tarnybos narius ir pakartotinai pareiškia LRS-ės nusistatymą, kad vienin-telė išlikusi Nepriklausomos Lie-tuvos Valstybės institucija už-sienyje — Lietuvos Diplomatinė

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra-kandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaivavi-mo, ko visada reikalauja ap-draudos kompanijos pirm, ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2523

Tarnyba — ir jos atsakingas darbas Lietuvai yra visuotiniai remtini. Vien tik Lietuvos Diplo-matinė Tarnyba tegali kalbėti Lietuvos Valstybės vardu ir ją atstovauti. Tik Lietuvos Diplo-matinė Tarnyba teturi teisę va-dovauti Lietuvos užsienio poli-tikai.

3. Suvažiavimas sveikina ke-turių grupių — Lietuvos Atgi-mimo Sąjūdžio, Lietuvos Lais-vės Kovotojų Sąjungos, Lietuvių Rezistencinės Santarvės ir Lie-tuvių Tautinio Sąjūdžio — susi-tarimą ir išreiškia viltį, kad prie jo prisidės ir daugiau organiza-cijų ir jis išaugs į platų Lais-vus Lietuvius jungiantį centrą, kuris pozityviai ir našiai dirbs lietuvišką darbą.

4. Suvažiavimas sveikina Lie-tuvos Būklės Studijų Centro įsteigimą ir laiko šį sumanymą esant didžiai naudingą Lietuvos Laisvės bylai ginti.

5. Suvažiavimas sveikina Lie-tuvos Nepriklausomybės Fondo įsteigimą, ragina savo narius ir visus laisvus lietuvius, kuriems rūpi remti realų lietuvišką dar-

bą, aukoti Lietuvos Nepriklau-somybės Fondui.

Lietuvių Rezistencinei Santar-vei tiesiogiai ar per savo narius nuo pat pirmųjų Lietuvos oku-pacijos dienų aktyviai dalyvavus Tautos kovoje dėl laisvės ir su-dėjus skaudžių aukų, Suvažiavi-mui yra aišku, kad kelias į Tau-tos Laisvės ir Nepriklausomybės atstatymą yra sunkus, aukingas ir gali būti dar ilgas.

LRS-ės Europos padalinių at-stovų suvažiavimas, vykstaš Lie-tuvai skaudžiomis okupacijos penkioliktomis metinėmis, rei-škia dar tvirtesnį savo pasiryži-mą nenuilstamai dirbti, kovoti ir aukotis dėl Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės atstatymo de-mokratiniais pagrindais, kurie kiekvienam lietuviui ir Lietuvos gyventojui savoje laisvoje Tė-vynėje užtikrintų teisingą ir lai-mingą rytojų.

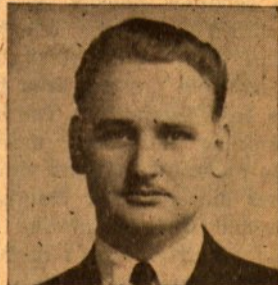
Laisvė Laisvoje Tėvynėje!"

Suvažiavimas padarė eilę nu-tarimų ir išrinko naują LRS-ės Europos Komitetą, kuris pasi-skirstė pareigomis:

K. Drunga — pirmininkas, S. Žymantas — vicepirmininkas, S.

Kuzminskas — vicepirmininkas, F. Neveravičius — I-asis sekre-torius — bendriesiems reik., J. Bendorius — II-asis sekretorius — organizaciniais reik., J. Ma-siulis — III-asis sekretorius — socialiniams reik., T. Vidugiris — išdėininkas, V. Dargis — na-rys, V. Stabačinskis — narys. Kandidatai: J. Ramonis ir D. Banaitis.

RADIO — TV TAISYMAS
A M U R C O.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Šaukti kiekvienu laiku
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

Del tokių
priežasčių

STROH'S turi
puikų skonį
joks kitas alus
negali prilygti.

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

MATEO FALKONE

PROSPER MERIMEE

Vertė VACYS KAVALIAUSKAS

(Tęsinys)

Netrukus šienas pradėjo judėti, ir išlin-do kruvinas, su peiliu rankoje vyras. Jis ban-dė atsistoti, bet žaizda jam neleido, ir jis vėl pavirto. Adjutantas puolė prie jo ir ištraukė iš jo rankų peilį. Netrukus, nežiūrint pasi-priešinimo, jis buvo tvirtai surištas.

Gianetto, gulėdamas ant žemės, surištas lyg žabų pėdas, atsigrėžė į artyn priėjusį Fortunato.

— Sūnus iš...! tarė daugiau su panie-ka negu su pykčiu.

Vaikas jam numetė pinigą, kurį jis bu-vo gavęs ir jautėsi nebeturįs teisės jį sau pasilaikyti, bet suimtas nekrepė į jį jokio dėmesio. Jis gana šalta tarė adjutantui:

— Brangusis mano Gamba, aš negaliu paeiti. Jūs turėsite mane nešte nunešti į miestą.

— Tu ką tik bėgai greičiau už ožką, — atsakė žiaurusis nugalėtojas, bet-būk ramus — iš džiaugsmo, kad tave sučiupau, mylią kelio nepavargdamas nešiu tave ant savo pečių. Pagaliau, mano bičiuli, mes padary-sime tau neštuvus iš šakų ir tavo apsiausto, o Crespoli ūkyje gausime arklius.

— Gerai, — tarė belaisvis, — ant neš-tuvų paklokite kiek šiaudų, kad būtų man patogiau.

Tuo laiku, kai vieni kareiviai darė iš kaštono šakų neštuvus, o kiti tvarstė Giane-tto žaizdas, staiga vedančio į bruzgyną ke-lelio posūkyje pasirodė Mateo Falcone su sa-vo žmona, kuri ėjo susilenkusi po sunkia kaštonų našta. Ji jos vyras patogiai žings-niavo, vieną šautuvą laikydamas rankoje, ki-tą užsimeręs ant pečių — vyrui negarbinga ką nors kitą, be savo ginklų, nešti.

Mateo, pamatęs kareivius, pirmiausia pamanė, kad jie bus atvykę jo areštuoti. Ko-dėl tokia mintis? Ar Mateo turėjo kokių nors nesusipratimų su teisingumo organais. Ne. Jo reputacija buvo gera, bet jis buvo korsiki-etis ir kalnietis. Gi maža yra Korsikos kalniečių, kurie, gerai pasirausę savo atmin-tyje, nerastų mažų nuodėmių, kaip šūvis, peilio smūgis ar kitas koks menkniekis. Ma-teo sąžinė buvo grynesnė negu kieno kito, nes jau dešimt metų, kaip jis nebuvo at-kreipęs savo šautuvo į jokių žmogų. Tačiau jis buvo atsargus ir pasiruošė, jei būtų rei-kalo, gintis.

— Moteriške, — tarė jis Giuseppai, — pasidėk maišą ir būk pasiruošusi.

Ji tuojau padarė, kas buvo sakyta. Jis padavė jai šautuvą, kurį turėjo ant pečių ir kuris jam trukdė. Užsitašė tą, kurį ne-šėsi rankoje, ir pamažu ėjo namų link, prisi-dengdamas medžiais, augusiais pakelėse, ir pasirušęs, pasirodžius mažiausiam pavojui, šokti už stambiausio kamieno ir atidaryti ugnį. Jo žmona ėjo paskui jį, laikydamą ran-koje šautuvą ir šovininę. Kovos atveju žmo-

nos darbas — užtaisyti savo vyro ginklus.

Adjutantas, matydamas Mateo atsargiai, atkištu šautuvu ir pirštu ant nuleidžiamojo kablelio slenkantį pirmyn, jautėsi nesmagiai.

— Jei kartais, — galvojo jis, — Mateo Gianetto giminaitis ar jo draugas ir jei jis norės jį ginti, tikra, kad jo abiejų šautuvų užtaisai mus pasieks, ir jei jis, nežiūrint mūsų giminystės, talkys į mane...

Šiuo atveju jis ryžosi pasirodyti gana drąsus ir pirmas ėjo priešais Mateo papa-sakoti jam visą reikalą, iš tolo kalbėdamas, kaip senas pažįstamas. Tačiau tarpas, kuris jį skyrė nuo Mateo, jam pasirodė baisiai di-delis.

— Sveikas, mano senas bičiuli, — sušu-ko jis, — kaip einasi, narsuoli? Aš esu Gam-ba, tavo pusbrolis.

Mateo, netardamas nei žodžio, sustojo ir, kai adjutantas prie jo priėjo, pamažu nu-kreipė šautuvą vamzdį į viršų.

— Sveikas, broli, — tarė adjutantas, tiesdamas ranką. — Labai seniai mudu ma-tėmės.

— Sveikas, broli.

— Vykdamas pro šalį, norėjau užsukti pasveikinti tave ir savo pusseserę Pepą. Šiandien atlikome didelę kelionę, bet nesigai-lime savo vargo, nes turime puikų grobį — ką tik sučiupome Gianetto Sanpiero.

— Garbė Dievui, — sušuko Giuseppa, — pereitą savaitę jis pavogė mūsų melžiamą ožką.

Gamba, išgirdęs šiuos žodžius, nusidžiau-gė.

— Vargšelis, — buvo alkanas, — tarė Mateo.

— Gynėsi kaip liūtas, — tęsė kiek švel-nėliau adjutantas: — jis užmušė du mano vyrus ir, be to, išvedė iš rikiuotės puskari-ninką Chardon, bet tai neperdidžiausia blo-gybė — jis prancūzas... Pagaliau taip pa-sislėpė, kad nei pats velnias nebūtų jo su-radęs. Be Fortunatuko pagalbos niekuomet nebūčiau jo suradęs.

— Fortunato! — sušuko Mateo.

— Fortunato! — pakartojo Giuseppa.

— Taip, Gionetto buvo pasislėpęs po ta krūva šieno, bet mano broliukas man paro-dė. Aš tatau pranešiu jo dėdei, kad jam už

Ką reikia žinoti apie senatvės draudimą

PENSIJOS DYDIS

Pensijos dydis pareina nuo mėnesinių pajamų vidurkio, išvesto darbo laikotarpiui nuo 1951 m. sausio mėn. 1 d., iki 65 m. amžiaus sukaktuvių dienos arba vėliau iki pensijai gauti prašymo įteikimo dienos. Bet tame laikotarpyje galėjo būti keli nedarbo arba mažų pajamų metai. Kad tai neturėtų neigiamos įtakos į senatvės pensiją, įstatymas leidžia iš kalbamo laikotarpio išmesti iki 4 metų, kurių būvyje neturėta pajamų arba pajamos buvo žemiausios. Tuo būdu, išmetus "liesuosius" metus, likusių mėnesinių pajamų vidurkis bus didesnis. Dar daugiau: jei asmuo turi ne mažiau 20 "darbo ketvirčių" savo darbingumo laikotarpyje, jis gali išmesti dar vienus "liesus" metus ir, išvedant mėnesinį vidurkį, likusių laikotarpį padalyti į mėnesių skaičių tame laikotarpyje, bet nemažiau kaip 18 mėnesių.

Nuo š. m. sausio mėn. 1 d., įstatymas leidžia darbingojo periodo pajamas "užšaldyti" ilgesnio arba visiškai nedarbingumo atvejui, jei asmuo jau yra visiškai nedarbingas ne mažiau kaip 6 mėn. (The Disability "Freeze"). Taip "užšaldęs" savo pajamas, dirbantysis gali sulaukti 65 m. amžiaus su visai padorui uždarbio mėnesiniu vidurkiu, pagal kurį jam būtų paskirta pensija.

Dedama lentelė rodo, kiek Tamstai su žmona, arba Tamstai mirus — žmonai nešlei ir mažamečiams vaikams, būtų mokama kas mėnesį pagal senatvės draudimą prie Tamstos įvairaus dydžio darbo pajamų mėnesinio

V. BARTKUS

vidurkio. (Atmetus jau minėtą "liesąjį" pajamų laikotarpį iki 5 metų). Naudojant lentelę, reikia atsiminti, kad ji nėra pilna, — neapima visų galimų variantų.

Apskaičiuojant darbo pajamų mėnesinį vidurkį laikotarpiui iki 1951 m., negalima imti pajamų daugiau, kaip \$3,000 metams; laikotarpiui nuo 1951 m. iki 1954 m. — \$3,600 metams; laikotarpiui nuo 1955 m. ir vėliau — \$4,200 metams.

APDRAUSTOJO PENSIJA

Asmuo gali gauti senatvės pensiją tik esant šioms sąlygoms: (1) baigęs 65 m. amžiaus; (2) pilnai apdraustas (turįs reikalingą "darbo ketvirčių" minimumą); (3) neuždirbęs prieš pensijos daugiau kaip \$1,200 į metus. (Pastarasis nuostatas tinka tik kol dirbantysis nepasiekia 72 m. amžiaus. (Virš 72 m. amžiaus, žmogus gali gauti pensiją nežiūrint jo kitų darbo pajamų dydžio); (4) padavęs prašymą pensijai gauti.

Jei senatvės pensininkas, jaunesnis kaip 72 m. amžiaus, uždirba daugiau kaip \$1,200 į metus, jis privalo apie tai pranešti senatvės draudimo įstaigai. Šiuo atveju jam (ir jo šeimai) mokama pensija už kaikiuriuos mėnesius bus sulaikyta. Uždirbus daugiau, kaip \$2,080.00 į metus, pensija dirbančiajam (ir šeimai) visai sulaikoma. Senatvės pensininko metinius uždarbius apskaitant, pajamos iš turto, investicijų, bendrovių mokamų pensijų

ir kitokių draudimų neimama dėmesio, — jos gali būti neribotos.

ŠEIMOS NARIŲ PENSIJA

Paskyrus pensiją apdraustajam, jo šeimos nariai taip pat yra remiami sekančiais: (1) žmona, baigusi 65 m. amžiaus, bet atskirai neapdrausta, gauna kas mėnesį pusę vyro pensijos; (2) vaikas iki 18 m. amžiaus — pusę tėvo pensijos; (3) žmona, nežiūrint jos amžiaus, jei globoja vaiką, jaunesnį, kaip 18 m. amžiaus — pusę vyro pensijos; (4) išlaikomas vyras — pusę žmonos pensijos.

Apdraustajam mirus, jo pensija nutrūksta, bet šeimai mokama parama sekančiais: (1) našlei (našliui) 65 m. amžiaus, bet atskirai neapdraustai, ir — trys ketvirčiai vyro (žmonos) gautos pensijos; (2) mažamečiui vaikui iki 18 m. amžiaus — pusę tėvo pensijos (dar ketvirtadalis tėvo pensijos padalinamas visiems vaikams lygiomis); (3) išlaikomam apdraustojo tėvui ar motinai — trys ketvirtadaliai apdraustojo pensijos; (4) apdraustojo našlei, nežiūrint jos amžiaus (net ir divorsuotai), jei globoja mažametį vaiką iki 18 m. amžiaus, — trys ketvirčiai mirusiojo pensijos.

Apdraustajam mirus, šalia mėnesinių mokėjimų, mirusiojo našlė (jei kartu gyveno) arba pašalinis asmuo padengęs laidotuvių išlaidas, gali gauti vienkartinę laidotuvių paramą ne didesnę kaip \$255.00.

Tačiau šeimai skiriama parama yra sąlyginė: (1) jei apdraustojo žmona, kad ir 65 m. amžiaus, išteka ar persiskiria — jai mokama parama nutraukiama; (2) jei vaikas, dar nesukkęs 18 m. apsiveda — jam parama nutraukiama; (3) apdraustojo žmona, našlė ar divorsuota žmona, jaunesnė kaip 65 m., bet globojanti mažamečius ir dėlto gaunanti apdraustojo pensijos atitinkamą dalį, šios paramos nebegauna mažamečių globai atpuolus.

KAS KLAUSIA — NEKLYSTA

Senatvės draudimo įstatymas yra platus ir šakotas. Trumpam rašnylyje neįmanoma išaiškinti visą jo smulkmenas, kurios gali rūpėti apdraustajam arba jo šeimai. Tad norint kurį nors klausimą, susijusį su senatvės draudimu, giliau išsiaiškinti, partartina kreiptis į vietos "Social Security" įstaigą. Tos įstaigos tarnautojai visada mielai pateiks prašomų informacijų ir paaiškins kokias teises turi senatvės draudimo globojamas asmuo ir jo šeimos nariai.

Yra trys atvejai, kada ypač svarbu skubiai kreiptis į savo

"Social Security" įstaigą, būtent:

(1) Kai apdraustasis dėl kurių nors priežasčių tampa ilgesniam laikui nedarbingas, jis turi kreiptis į "Social Security" įstaigą, prašydamas "užšaldyti" "Social Security" sąskaitoje užregistruotas jo darbo pajamas.

(2) Sukakęs 65 m. amžiaus, apdraustasis tuč tuojau turi kreiptis į "Social Security" įstaigą prašydamas senatvės pensijos ir išsiaiškindamas, kokiomis sąlygomis jis gali toliau dirbti, nenustodamas teisės į pensiją.

(3) Šeimoje mirus betkuriam darbininkui, nežiūrint jo amžiaus ir padėties šeimoje, skubiai reikia kreiptis į "Social Security" įstaigą, prašant paaiškinti ar šiuo atveju yra mokama, kuriam šeimos nariui ir kiek paramos pagal mirusiojo senatvės draudimą. Laiku neišaiškinus, geriausia atveju, gali netekti teisės į vienkartinę laidotuvių paramą.

GEROS ŽINIOS

Senatvės draudimas, kaip ir visas socialinis draudimas šiame krašte, toli gražu nėra tobulas.

(O kuriam krašte jis yra tobulas?). Jis turės būti plečiamas ir gilinamas. To laukia Amerikos darbo žmogus, to siekia geriausi šio krašto vyrai ir moterys kongrese, vyriausybės sluoksniuose ir viešam ir privačiam gyvenime.

Iš Kongreso ateina geros žinios apie pastangas dar šiais metais pakeisti "Social Security" įstatymą. Jei pakeitimas praeitų, nuo ateinančių metų sausio mėn. 1 d. senatvės draudimas būtų gerokai pagerintas, būtent:

(1) Moterys turėtų teisę į senatvės pensiją baigusios 62 m. amžiaus.

(2) Darbingumo netekę asmenys galėtų gauti senatvės pensiją baigę 50 m. amžiaus.

(3) Nedarbingi senatvės pensininko vaikai būtų remiami ir vyresni, kaip 18 m. amžiaus.

(4) Senatvės draudimas būtų išplėstas į naujas darbo sritis, — advokatams, dantų gydytojams ir kit.

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

Ant žemės, kurios mes prašome, ateik Tavo karalystė. Kaip Danguj taip ir ant žemės, kad visi išpažintų Jėzų esant Viešpatimi, kad būtų garbė Dievui Tėvui, kuriame mes turime atpirkimą per Jėzaus kraują. Būtent, nuodėmių atleidimą, nes Jo viskas suverta, kas yra Danguje ir žemėje. Kalose 1: per. 15-16 E. Biblija. Ta tiesa buvo užslėpta visam pasauliui — įieskokite to, kas augštai yra, bet ne to, kas ant žemės — balvonų garbinimas, psalmė Dav. 115, per. 4-5 E. Biblijos perijodas prasidėjo su pradžia minėtų vargų, kurie pažymi pasaulio pabaigą, iki kol turi būti Dievo karalystės žinios žmonijai praneštos, kada ateis Dievo rūstybės diena. Mat. 24, per. 14. E. Biblija.

Dievas sako, jūs neišliksite nenubausti, nes aš išsiauksiu karą ant visų bedievių. Ką turi turėti širdyje tie, kurie nori Dievui patikti, bet Dievo neturi, kurie sakosi Jį myli, bet jo nemyli. Tokios mintys ateina tik iš šėtono. Visi stovėkite tvirtai po Dievo malone. Dievas yra tikrasis žemės savininkas. Gala 5. per. 1 E. Biblija.

Kristaus Karalystės dienose, visi kapuose miegantieji, bus pažadinti. Dangelos 12: Biblija.

Atsakysiu į kiekvieną klausimą laišku.

WILLIAM SHIMKUS

1110 E. 76th Street

Cleveland 3, Ohio

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.'S *Cool* BASEMENT

DAR 3000 PORŲ 5.98 iki 8.98

Plačiai išgarsintos "Saxon" rūšies

VYRŲ KELNES

3.99
Dydžiai
29 iki 40

TROPIKINĖS!

GABARDINĖS!

IVAIRIŲ

AUDINIŲ!

- Rusvos
- Rudos
- Pilkos
- Žalios
- Juodos
- Šviesiai mėlynos
- Tamsiai mėlynos

Reklamuotas LIFE, LOOK, ESQUIRE ir SATURDAY EVENING POST

Jūs atrodysit, jausitės ir būsite vėsus šiose gražiose kelnėse. Populiaraus Hollywood stiliaus su dvigubu priekiu, gražiai ir lygiai stovint. Visos yra pirmos rūšies, garantuotos... sustiprintos plyštančiose vietose... unijos pasiūta... išbandytos ir nesusitraukiančios... pasiūtos iš geriausių medžiagų. Šios kelnės tiks bet kuriam darbo ar pramogos reikalui.

Dėl ypač žemos kainos, teks pridėti 35 c. norint gauti užlenkiamas. Dovanokit, be pataisymų užsakant telefonu ar paštu... turite ateiti pasimieruoti.

Pašto ir telefono užsakymai priimami pirmadienį nuo 9 ryto iki 9 vakaro... Šaukite CHerry 1-3000

The May Co.'s Cool Basement Men's Clothing Department

tai atsiųstų gražią dovaną. Ir jo ir tavo vardas bus raporte, kurį aš pasiųsiu prokurorui. — Prakeikimas, — tarė vos girdimai Mateo.

Jie priėjo prie Gambos dalinio. Gianetto buvo jau paguldintas ant neštuvų ir paruoštas kelionei. Kai jis pamatė Mateo drauge su Gamba, keistai nusišypsojo, paskui, atsisukęs į namo pusę, spjovė ant slenksčio ir tarė: — Išdaviko namas!

Nebuvo žmogaus, kuris būtų drįsęs išdaviko žodį prisegti prie Falcone namų. Peilių smūgis tuojau pat būtų atlygines už įžeidimą. Tačiau Mateo prislėgto žmogaus judėsiu tepakėlė savo ranką prie kaktos.

Fortunato, pamatęs grįžtantį savo tėvą, buvo fėjęs į pirkiją. Tuojau jis vėl išėjo su dubenėliu pieno, kurį jis, akis nuleidęs, pasiūlė Gianetto.

— Pasitrauk nuo manęs! — sušuko sumintasis piktu balsu. Paskui, atsisukęs į vieną kareivį, tarė:

— Draugas dupk man gerti.

Kareivis padavė jam savo gertuvę, ir banditas atsigėrė vandens, kuriam padavė

žmogus, su kuriuo jie ką tik buvo šaudęsi. Paskui paprašė, kad jo rankas surištų ne užpakalyje, bet priekyje.

— Aš mėgstu gulėti patogiai.

Jo prašymą tuojau įvykdė, ir adjutantas, davęs ženklą išvykti, atsiveikino Mateo, kuris jam neįstare nei vieno žodžio, ir skubiai nušleido į slėnį.

Praėjo apie dešimt minučių, kol Mateo prakalbėjo. Berniukas neramiai žiūrėjo tai į motiną, tai į tėvą, kuris, atsirėmęs į šautuvą, žiūrėjo į savo sūnų sukaupto pykčio išraiška.

— Gražiai pradedi, — tarė jis pagaliau ramiu, bet tiems, kurie jį pažįsta, baisiu balsu.

— Tėti, — sušuko berniukas, eidamas prie jo, pilnomis akimis ašarų, lyg norėdamas prieš jį pulti ant kelių.

Bet Mateo jam sušuko:

— Pasitrauk nuo manęs!

Berniukas sustojo kelis žingsnius nuo savo tėvo ir nejudėdamas pravirko.

Giuseppa priėjo arčiau: iš Fortinato marškinių ji pastebėjo kyšančią laikrodžio grandinėle.

— Kas tau davė šį laikrodį? — paklausė jį piktai.

— Mano pusbrolis adjutantas.

Falcone paėmė laikrodį ir, sviedęs į akmenį, sudaužė jį į tukstantį gabalėlių.

— Moteriške, — tarė jis, — argi aš šio vaiko tėvas?

Rudi Giuseppos skruostai pasidarė plytos raudonumo.

— Ką tu sakai, Mateo? Ir ar žinai, su kuo tu kalbi.

— Šis vaikas — pirmasis mūsų giminėje išdavikas.

Fortunato raudojimas ir kukčiojimas padvigubėjo, ir Falcone lūžio žvilgsnį įsmeigė į vaiką. Pagaliau, sudavęs šautuvo buožę į žemę, užsimetė jį ant peties ir, šuktelejęs Fortunato, nuėjo į bruzgyną. Vaikas ėjo paskui.

Giuseppa pribėgo prie Mateo ir paėmė jį už rankos:

— Jis tavo sūnus, — tarė ji drebančiu balsu ir savo juodomis akimis žiūrėdama į vyrą, lyg iš jo žvilgsnio norėdama išskaityti tai, kas vyko jo sieloje.

— Palik mane, — atsakė Mateo: — aš jo tėvas.

Giuseppa pabučiavo savo sūnelį ir verkdamą ėjo į pirkiją. Ji parkrito ant kelių prieš Švč. Panelės paveikslą ir karštai meldėsi. Gi Falcone, nuėjęs kokius du šimtus žingsnių, sustojo prie griovio. Nusileidęs į griovį, padaužė šautuvo buožę žeme, kuri jam atrodė bus minkšta kasti. Aplinka jo tikslui atrodė patogė.

— Fortunato, atsistok prie to didelio akmenų.

Vaikas padarė tai, kas buvo įsakyta, paskui atsiklaupė.

— Pasimelsk.

— Tėti, tėti, nežudyk manęs!

— Melskis! — pakartojo Mateo baisyu balsu.

Vaikas, mikčiodamas ir verkdamas, sukalbėjo "Tėve mūsų" ir "Tikiu Dievą Tėvą". Tėvas po kiekvieną potėrį garsiai atsakinėjo "Amen".

— Ar jau visos maldos, kurias tu tik moki?

— Tėti, aš dar moku "Sveika Marija"

ir litaniją, kurią mane išmokė mano teta.

— Ji perilga, bet nesvarbu.

Vaikas litaniją baigė ramiu balsu.

— Baigei?

— Taip, tėti, pasigailėk, dovanok, aš daugiau taip nepadarysiu. Aš prašysiu pusbrolių puskarininki, kad jis Gianetto pasigailėtų!

Jis tebekalbėjo. Mateo užsitaisė šautuvą ir prisidėjo jį prie žando tardamas:

— Teatleidžia tau Dievas!

Berniukas beviltiškai mėgino atsikelti ir apkabinti savo tėvo kelius, bet nespėjo. Mateo paleido šūvį, ir vaikas krito negyvas.

Nei nepažvelgęs į lavonėlį, Mateo nuėjo namo pasiimti kastuvo palaidoti savo sūnui. Vos nuėjęs kelis žingsnius, susitiko Giuseppą, kuri, išgirdusi šūvį, atbėgo.

— Ką tu padarei? — sušuko ji.

— Nubaudžiau.

— Kur jis?

— Griovy. Aš tuojau jį palaidosiu. Jis mirė krikščioniškai. Aš užprašysiu giedotinės mišias. Pranešk žentui Tiodero Bianchi, kad persikeltų gyventi pas mus.

STUDENTŲ ŽODIS

Nr. 34

Redaguoja: M. Mieželis ir S. Šimoliūnas. Red. adresai: 16817 Stoepl, Detroit 21, Mich.

Nr. 34

Atviras laiškas

SAULIUI ŠIMOLIŲNUI, "STUDENTŲ ŽODŽIO REDAKTORIUI"

Mielas Pone,

Aš labai maloniai miniu mūsų pasikalbėjimą prieš pusę metų Detroito, iš kurio aš turėjau progos Jus pažinti, kaip žmogų, besirūpinantį susiorientuoti didžiaisiais žmonių klausimais. Dėl to man yra malonu Jums parašyti kaitą laisvės klausimu. Pirmiausiai aš turiu pareikšti pasitenkinimą Jūsų laiške išreikšta mintimi, kad Jūs esate linkę manyti, jog tarp tolerancijos ir meilės nėra priešybės. Dėl to, nors Jūs sakotės esąs "daugiau ar mažiau susijungęs su liberalizmu", tačiau Jūsų liberalizmas, meilės pareigų neatmesdamas, išvengia daugelio priekaištų, kuriuos mes darome tam liberalizmui, kuris daugelio išpareigojimų stengiasi išvengti.

Kalbant apie žmogaus išlaisvinimą, ar Jums kartais neatrodo, kad, ar ne per daug apie laisvę norima mokyti iš medžiaginių aplinkybių? Ar Jums nesudarė įspūdis, kad laisvės sąvoka paskutiniuoju metu pastebimai menkėja; kad iš jos pasidaro tokia neutralybė, kaip kokio akmens, ar kito pasyvaus daikto? Iš medžiaginių žmogaus gyvenimo aplinkybių, man atrodo, mes turėtume studijuoti ne laisvę, bet priešingai: nelaisvę.

Iš kur, iš tikrųjų, kyla nelaisvė? — Ji kyla iš apribojimo. O apribojimas yra medžiaginės tikrovės principas. Riba yra būdinga medžiagai, ne dvasiai. Dvasia, taigi ir žmogaus dvasia, ypač savo pažinimo galia, linksta į visumą. Deja, žmogaus laisvės dvasia yra ribojama įvairių medžiaginių aplinkybių. Ir vieta ir laikas ir įvairios žmogaus jausminės nuotaikos, savo kilmę turintios medžiaginiame principo, riboja žmogaus laisvę. Jūs žmogus savo mąstyme, savo meilėje ir savo jausmuose yra labiau priklausomas nuo medžiaginių dalykų, tuo jis darosi mažiau laisvas. Iš kitos pusės, kuo žmogus savo dvasia labiau apvaldo savo medžiagines aplinkybes, tuo jis darosi laisvesnis.

Nenuostabu, kad ir komunizmas, kurio filosofija remiasi medžiaginių aplinkybių suabsoliutiniu (būtent ekonominio principo iškelimu pirmojo vieton) pasirodė kartu esąs ir didžiausias žmogaus pavergėjas. — Aš spėju, kad šia proga Jūs norėsite sakyti: o kaip yra su persekiojimais, kuriuos įvairios religinės organizacijos yra atlikusios istorijos bėgyje? — Aš esu įsitikinęs, kad ta prievarta kilo ne iš to, kad tie žmonės buvo per daug persiėmę religine idėja, bet priešingai dėl to, kad jų pasaulėžiūroje perdėdė vaidmenį vaidino medžiaginio ribotumo principas. Daugeliu atvejų tai buvo tas pats ekonominio primato principas. Žmogaus išlaisvinimas yra didžioji žmonių problema. Ir Kristaus atlikta atpirkimas yra daugeliu atvejų ne kas kito, kaip išlaisvinimas. Į laisvę labai palankiai žiūri ir Bažnyčios oficialus mokslas. Net tas Bažnyčios dokumentas, kuris pasisako prieš vienašališką liberalizmą, būtent: Leono XIII enciklika "Libertas", jokių būdu nepasisako prieš žmogaus laisvės pastangas. Priešingai jis sako: "Laisvė suteikia žmogui tokią augstą vertybę, kad jis visada pasilieka savo sprendimų vykdytojas ir savo veiksmų viešpats" (110 psl., Popiežių enciklikos).

Dėl to, jeigu Jūs rūpinatės laisvės problemomis, Jūs vienu iš kilniausių dalykų rūpinatės. Tačiau, vargiai, ar laisvės galima išmokyti iš išorinių žmogaus gyvenimo aplinkybių. Jos yra dažniau pavergiančios negu išlaisvinančios. Išlaisvinančios jos pasidaro tik tada, kai dvasingos žmogaus asmenybės yra perkeistos. Be augšto, dvasinio žmogaus asmenybės suvokimo, sunku yra žmogų išlaisvinti iš visokių determinizmų.

Su geriausiais linkėjimais šia proga

Kun. V. Bagdanavičius, MIC

Gerb. Daktare,

Noriu paryškinti kaip aš suprantu laisvę. Pilnai sutinku su Jumis, kad laisvė be turinio yra bereikšmė. Sutinku, kad tik atakingas individas tegali būti laisvas. Didelė neteisybė yra kovoti vien tik dėl formalinės laisvės, griauant visas tradicijas ir įsitikinimus, kad žmonės iš jų išlaisvintų. Amerikoje formalinė laisvė yra atsieta, nors ji dažnai nėra panaudojama asmens gilesnio turinio formavimui. Tad šiose diskusijose iškeliu laisvės turinį.

Skaitau, kad žmogus, kuris yra nesąmoningai apspręstas kurio nors turinio, nėra laisvas, nežinantis, kad jo tikėjimas būtų geriausias ir gražiausias. Jo gyvenimas, nors ir įspūdingai ornamentuotas, nėra laisvas. Ir čia man prisimena Jūs, dr. Maceinas, dr. Kaupo diskusijos dar Vokietijoje (Naujas Gyvenimas, 1948, nr. 2 ir 3, ir Aidai, 1948, nr. 19), kur buvo iškelta, kad demokratija tebus atsieta tuomet, kada politinė organizacija, t. y. valstybė, atsisakys žmogų apspręsti pasaulėžiūriniai ir kultūriniai. Iš vienos pusės vietot laisvės galima priimti tradiciją, o iš kitos pusės mokslus. Bet anot Karl Jaspers dar yra vienas kelias, t. y. filosofinis tikėjimas. Čia laisvės turinys yra glaudus ir kartu tragiškiausias išgyvenamas. Beje, šiuo tikėjimu filosofinio tikėjimo kyla keturi klausimai: Ką aš žinau? Kas yra tikra? Kas yra tikrovė? Kaip aš žinau?

Filosofinis tikėjimas kyla iš paties asmens ir turi greičiau saviuoklos, negu pedagogikos bruožų. Jam yra pavojus lūžti ir net žūti, bet taip pat jis išvengia žmogaus dvilypiskumo, kur vienu tikimu, o kitu gyvenama. Kur žmogus yra pasidalinęs tarp savęs ir išpažįjamų idealų, ten jis, įtakojamas medžiaginių vertybių, keičia savo įsitikinimus kaip pirštines. Bet kur tikėjimas yra virtęs pačiu žmogum, ten jis gyvas per visą žmogų.

Kaip anuomet Europoje, užakcentavus filosofinį tikėjimą, išėjo į gyvenimą šviesa, taip šiandien tuo pačiu keliu žengia Santara. Ar ji prasimuš iki Jūsų minimos žmogaus tvirtos sąvokos, teparodys tik ateitis. Pasirinktas kelias į tikslą yra kilnus, nors ir pavojingas. Gi žiūrėti į lietuvių tautą, išryškėja, kad valstybė gali būti visuomet atstatyta juridiniai, bet tauta laisvės pastangas. Priešingai jis sako: "Laisvė suteikia žmogui tokią augstą vertybę, kad jis visada pasilieka savo sprendimų vykdytojas ir savo veiksmų viešpats" (110 psl., Popiežių enciklikos).

Vienos politinės srovės spau-

doje prof. St. Yla ir jo bendraminčiai jau kuris laikas labai energingai stengiasi lietuviškai visuomenei ir studentijai įrodyti, jog Lietuvių Studentų Santara yra liberalinės ideologijos organizacija, kurios vienas iš svarbiausių tikslų yra sugriauti krikščioniškąjį, arba tiksliau katalikiškąjį pradą lietuvių tautoje.

Už poros mėnesių sueis metai, kai įsikūrė Lietuvių Studentų Santara. Ji buvo įkurta tikslu pritraukti kuo didesnį studentijos skaičių suintensyvinam politiniam, visuomeniniam bei kultūriniam darbui.

Politinį darbą santariečiai suprato, kaip organizuotą įsijungimą Lietuvos klausimo gynime amerikiečių akademiniuose sluogsnuose bei pastangas suvartoti vieną tik formalinės laisvės, griauant visas tradicijas ir įsitikinimus, kad žmonės iš jų išlaisvintų. Amerikoje formalinė laisvė yra atsieta, nors ji dažnai nėra panaudojama asmens gilesnio turinio formavimui. Tad šiose diskusijose iškeliu laisvės turinį.

Visuomeninio darbo plotmėje santariečiai siekė kuo daugiau įsigyti žinių visuomeninių mokslų teorijoje ir praktikoje. Kultūrinė veikla turėjo sudaryti progą mūsų jaunųjų talentų pasireikšimui, o taip pat, praturtinti žinių lobyną iš meno pasaulio.

Per dešimtį pirmųjų mėnesių Santara stengėsi kuo efektingiau įgyvendinti minėtus tikslus. Buvo šaukiami suvažiavimai, susirinkimai, pravedami seminarai, diskusinės paskaitos, kur santariečiai nagrinėjo įvairiausias, mums dabar aktualias, politines, visuomenines ir kultūrinės problemas bei klausimus.

Pirmuosius savo veiklos žingsnius Santara buvo paskyrus visuomeniniam jaunimo auklėjimui. Buvo dirbama idant studentai, kurie nepriklausomai pasaulėžiūriniai ideologinėms organizacijoms, labiau susidomėję lietuviškomis problemomis, įsijungt visuomeninėms veikloms ir ateityje išaugt į visuomeninių kadra, kuris dalyvautų lietuviškojo gyvenimo vadovavime užsienyje ir, grįžus į Lietuvą, produktingai dirbtų krašto atstatyme.

Visur čia S. Yla atranda tą "baisų" liberalizmą arba "moderninį liberalizmą žaidimą", kuris pagal S. Yla, "... nukreiptas prieš... krikščionybę. Šis metodas proto laisvei uždeda... apnarius: 1. jam nevalia niekad tiesos atrasti, 2. nevalia niekur, jokio srity tiesos teigti..." (S. Yla, Laiškai Lietuviams, 1955 m., No. 3, p. 80).

Santariečiai savo tiksluose pasisako už laisvą individo apsisprendimą ir toleranciją religiniuose, pasaulėžiūrinuose bei ideologiniuose klausimuose. Į Santarą lietuvių studentas ateina su tikslu pasisemti žinių bei duoti savo žinių inasą kitiems. Lietuvių Studentų Santara siekia išugdyti išbaigtas asmenybes, kurios be savo specifinio profesinio pasiruošimo, būtų subrandusios ir visuomeninės teorijos bei praktikos prasme. Apie 80 procentų visos lietuvių studentijos užsienyje studijuoję vienokios ar kitokios rūšies

kl. Šie klausimai yra tiek pat gyvi kaip anuomet Vokietijoje. Jie juk niekuomet ir nepraeina. Reiškiu gilia pagarba.

Saulius Šimoliūnas

Santaros liberalizmas

JULIUS ŠMULKSTYS

griežtuosius mokslus, todėl kiekvienam turėtų būti nesunku suprasti, kaip lietuviui studentui dabar svarbus visuomeninis pasirušimas.

Santara savos pasaulėžiūros ar ideologijos neturi. Individas, susiranda arba susikuria savo pasaulėžiūrą, ideologiją ar kurį kitą gyvenimo švyturį. Suradęs tai ko jieško, santarietis išsina į gyvenimą su savo pasaulėžiūra ir ideologija, su atrasta tiesa. S. Yla klysta, kai savo straipsniuose bando implikuoti, kad santariečiams "nevalia niekad tiesos atrasti", arba "nevalia niekur, jokio srity tiesos teigti."

Santara nebando savo narių niekur "nuvesti", būdama nepasaulėžiūrinė ir neideologinė organizacija, ji neišpažįsta vienos gyvenimo filosofijos, idėjų sąrašo ar galvojimo sistemos. Individas, pasiekęs akademinį lygį, yra pajėgus pats minėtus elementus geriausiai pasirinkti pagal savo skonį, auklėjimą bei aplinką. Ką jis pasirinks, Santarai, kaip organizacijai, nesvarbu. Jos tikslas yra tikslai sukurti tas sąlygas bei nuotaiką, kurios įgalintų kiekvieną santarietį atrasti tai, ko jis nuoširdžiai jieško ir trokšta.

Santara nėra nei antikatalikiška nei bendrai antireliginė organizacija, nors kai kuris mūsų publicistas, politinių išskaidymų vedami, ją tokiu bando ir labai norėtų padaryti. Santaroje kiekviena religija bei religiniai įsitikinimai yra gerbiami. Religija yra pripažįstama kaip žmogaus turinio dalis ir dėlto jai suteikiama atitinkama reikšmė ko gyvenime. Jei tai reikštų bedievybę, tai, pagal konstitucijas ir valstybinę praktiką, bedieviškoms būtų beveik visos vakarų valstybės, įskaitant Italiją ir Ameriką.

Baigiant kyla klausimas — kas gi riša santariečius, kas paskatino juos burtis vienon organizacijon, jei organizacija yra neideologinė, susidaranti iš įvairių pažiūrų studentų?

Santariečius jungia du jau minėti principai: pagarba laisvam, individualiam apsisprendimui ir tolerancijai. Jie būrėsi vienon organizacijon, nes tikėjo šiais principais. Jei šiuos du principus sutariame vadinti liberalizmu, tuomet santariečiai yra liberalai.

Santariečiai yra įsitikinę, jog baigę studijas ir išėję į gyvenimą, vadovaudamiesi šiais principais, jie galės būti geri katalikai, protestantai ar kurios kitos religijos nariai. Jie galės būti skirtingų pasaulėžiūrų ar ideologijų, tačiau gerbdami kitų įsitikinimus, nuoširdžias tiesas ar klaidas, jie bus geresni Dievo vaikai žmogaus tobulėjimo bei tautos laisvinimo procese.

SANTAROS ŠVIESOS STOVYKLA RYTUOSE

Apie 100 santariečių ir šviesiečių praleido nuotaikingą savaitgalį YMCA Greenhill Camp, prie Port Jervis, N. Y. Stovyklos rengėjai New Yorko Šviesos Santaros skyriai; tačiau svečių buvo atsilankę iš įvairių vietovių — net ir iš Kanados.

Stovyklą atidarė stovyklos komendantas kol. A. Ratas ir Santaros bei Šviesos pirmininkai Vyt. Kavolis ir J. Valaitis. Iš abiejų pusių pasisakytą už tarporganizacinį bendravimą iš esmės ir ypač už bendravimą tarp dviejų taip panašių organizacijų kaip šviesa ir Santara. Šios mintys stovyklautojuose išsiskaidė entuziastišką pritarimą.

Stovykla buvo gan lengvą pobūdžio — daug laiko skirta vandens sportui, lauko tenisiui, jodinėjimui, šaudymui; tačiau buvo ir rimtosios dalies. Kol. Vyt. Kavolis skaitė originalią paskaitą apie reformacijos įtaką lietuvių būdai, gi prof. Pajaujis pravėdė įdomų pašnekęs apie studentijos veiklą grįžimo Lietuvos perspektyvoje.

Diskusijose liesti tiek įvairūs klausimai kaip pvz.: samprotavimas, kokią įtaką VLIKui padarytų prel. Krupavičiaus, Zalkauskio ar Šiškio pakeitimas studentais žvirzdžiu, Kavoliu ar Gureku; arba bandymas surasti skirtumą tarp šviesos ir Santaros. Atgarsio susilaukė ir St. Yla, ilgaus straipsniais kovojęs prieš šio krašto 160 milijonų gyventojams brangius principus. Stebėtasi, kodėl spaudoje tiek ginčijamasi apie kontinentinį, o ne mūsų aplinką sudarantį anglosaksišką liberalizmą.

Stovyklos metu santariečiai turėjo ssuirinkimą, kuriam pirmininkavo kol. A. Ratkelis. A. Grigaitis padarė pranešimą apie New Yorko Santaros skyriaus planuojamą iškylą. Vyt. Kavolis painformavo apie visuotinį Santaros suvažiavimą p. Bačiūno vasarvietėje, prie Chicagos. New Yorkiečių transportu į suvažiavimą pavesta rūpintis kol. J. Galminis. Kol. J. Bilėnas referavo apie sumanytą suskaldyti New Yorko Santaros skyrių į keletą būrelių, nes, esant dideliu narių skaičiui, asmeninis kontaktas darosi kaskart sunkesnis.

Sumaniai sujungtos buvo Šviesos narių pakėlimo ceremonijos su Tėvynės Prisiminimo Valanda. Visai stovyklai susirinkus prie ežero kranto, jį dainas nutraukė kitame krante įsibėbęs mažas lauželis ir dainos "Oi žibūrelis" tolimes atgarsys. Dar daugiau sutemus, stovyklautojai susėdo į įvairiom spalvomis apšviestas valtis ir tvarkinga virtinė, sekdami vienas kitą (apie 30 laivų), persikėlė į kitą krantą, kur prie laužo momentui prikaitytas dainas ir melodeklamacijos pravėdė operos solistė ponė Zaunienė.

Vakarais neapseita be šokių. Jų pajavairinimui dail. Bielskis buvo pagamėjęs meniškų arklius, kuriuos paleidus į "hipodromą" lentynėms, įsijungė visi stovyklautojai.

Sporto srityje kulminaciniu tašku būta tinklinio rungtynių, kuriose Santaros komanda nugalėtingai sudorėjo šviesą. Įtariamai trys "margi" šviesos žaidėjai, kurie priklauso ir Santarai ir šviesai.

Visos stovyklos aktualijos vietos rado dviejose numeriuose stovyklinio laikraščio. Redaktorius kol. J. Jacyna tikrai įrodė savo neilnius gabumus.

Sekmadienio Mišioms buvo parūpintas transportas automobiliais.

Stovyklai pasibaigus, Santara galėjo džiaugtis į jos eiles įstojusiais gimnazijas baigusiais naujais nariais, o šviesa — savo eiles ir vėl papildžiusi šių metų naujais diplomantais.

Šios sėkmingos stovyklos didžiausiais kaltininkais laikytini abu komendantai — Ratas ir Ratkelis, seniūnė N. Mačiūnaitė, transporto viršininkas ir redaktorius J. Jacyna, išdėtininkė G. Mačiūnaitė, stovyklos gydytoja Dr. Jasaitytė, programos komisija — J. Valaitis, Zubrys, N. Mačiūnaitė, A. Grigaitis, D. Gasiūnas, J. Bilėnas ir A. Ratkelis. D.

Patark ir kalmynau,

kad prenumeruotų

DIRVA

AKADEMINIAME PASAULYJE

• Lietuvių Studentų Santaros organizacinis sąskrydis įvyko birželio 18-19 d.d. Detroito. Sąskrydyje kalbėjo V. Kavolis, Z. Rekašius, L. Sabaliūnas, S. Šimoliūnas, J. Šmulkštys. Sąskrydžiui pirmininkavo Simas Simas, sekretoriavo N. Variakojytė.

• S. m. rugpjūčio 24-27 d.d. p. Bačiūno vasarvietėje (Tabor Farm, Sodus, Mich.), įvyks antiras visuotinas Lietuvių Studentų Santaros suvažiavimas. Suinteresuoti, bet kokiais klausimais, prašomi kreiptis Santaros sekretoriatan: L. Sabaliūnas, 1835 So. Canalport Ave., Chicago 16, Ill.

• Philadelphiaus lietuvių studentai įsteigė Santaros skyrių. Valdybos pirmininkas V. Vidugiris, vicepirmininkas L. Jurskis, sekretorius R. Vaišnys. Arčiausiais skyriaus uždaviniais pramatoma vystymas pozityvaus bendradarbiavimo su kitom akademinių organizacijom Philadelphiaus, palaikymas glaudaus ryšio su artimiausiu New Yorko Studentų Santaros skyriumi ir organizavimas skyriui užnugario Philadelphiaus vyresniosios kartos tarpe.

• Birželio 24 d. Chicagos Santaros susirinkime CV pirm. V.

KNYGŲ LENTYNA

Filosofija duoda dideles įžvalgas į tikrovę. Kaip mokslas filosofija pasidaro itin sunkus uždavins, prieinamas tik tam, kuris su atidumu ir pasišventimu ją studijuoja. Bet kaip išmintis ji turėtų būti prieinama kiekvienam akademiniui pasirengusiam individui.

Žemiau duodama atidžiai parinkti geresni filosofijos įvada angli kalboje su jų charakteristika. Dr. Samuel Johnson sykį išsireiškė: "Žodynai yra kaip laikrodžiai; nereikia tikėtis, kad pats geriausias bus visiškai tikslus, bet pats blogiausias yra geriau negu nieko".

J. E. Erdmann, A History of Philosophy, 3 vols., trans. by W. S. Hough, 1910.

Išsamios filosofijos istorija, parašyta su vokišku moksliškumu knopstumu. Filosofinių periodai tinkamai išskirti ir paskiros filosofijos tiksliai pristatytos. Šiandien n i n i a m skaitytojui gali kilti klūčių dėl stiliaus sunkumo ir detalizavimo. Trūksta paskutinių laikų filosofijos.

V. Fern, ed., A History of Philosophical Systems, 1950.

Įvairūs autoriai pristato savo atstovaujamas filosofines sistemas. Straipsneliai yra trumpi, bet gerai paruošti, nes yra kiekvieno rašoma apie savo sistemą. Iš šiandieninių srovų ypatingai ryškiai pristatoma Neo-Tomizmas ir Loginis Pozityvizmas, bet Egzistencializmas yra nepertektas pilname savo vaizde. Pastaroji srovė iš Europos žemyn niekuomet neatkeliavo į angliškąjį pasaulį.

Su egzistencializmu galima geriau susipažinti perskaitys J. Ginniaus, Laisvė ir Būtis, 1954, kur yra nagrinėjama K. Jaspers filosofija krikščioniškoje dvasioje (gal tiksliau jos būdingoje lietuviškoje formoje).

D. D. Runes, ed., Dictionary of Philosophy, 1942.

Šis palyginamai neseniai pasirodęs veikalas yra visuotinai pripažintas kaip parankiausias ir tiksliausias filosofinis konspektas angli kalboje.

Kavolis skaitė paskaitą akademinių organizacijų vienybės klausimais. Meninėje dalyje D. Juknevičiūtė skaitė Alfonso Nykos-Niliūno poeziją.

• Santaros CV yra pasiuntusi Dr. Emilio Nunez - Portuando, Kubos atstovui Jungtinėse Tautose, padėkos telegramą — tuoj po jo kalbos, kurioje jis drąsiai gynė Lietuvos, Latvijos ir Estijos teises.

• I Liet. Stud. S-gos Waterburio sk. valdybą išrinkti: V. Kiaunytė, R. Sruogytė ir A. Zemaitis.

• Mokslo metų baigimo proga visoje eilėje lietuviškų kolonijų buvo surengta finis semestri. Ypač gausus ir nuotaikingas finis semestri įvyko Detroito. Šiame pobūvyje dalyvavo, be vietos studentų, santariečių sąskrydžio dalyviai bei svečiai iš Kanados.

• Birželio 26 d. Illinois universiteto Lituanicos klubas surengė iškylą prie Geneva ežero.

• Birželio 7 d. Detroito ir Clevelando studentų skyriai rengia bendrą išvyką. Iš detroitiečių išvyka rūpinasi Z. Pajaujis, o iš clevelandiečių R. Minkūnas.

• Birželio 3 d. Clevelando studentai surengė išleistuves kolegoms VI. Gyliai ir Jonui Vyšniauskui, sutiktuves Vyt. Muliolui. Vladas Gylis, dviejų skyriaus valdybų narys, išvyko į Los Angeles, Jonas Vyšniauskas į kariuomenę, o Vyt. Muliolis sugrįžo iš kariuomenės.

• A. Zemaitis, studijuojąs politinius mokslus Bonnos universitete, šiuo metu yra Lietuvių Bendruomenės Bonnos apylinkės pirmininku.

• Raimundas Mieželis ir visa eilė studentų organizavo ir aktyviai dalyvavo Molotovo piketavime Chicagoje.

• ASS surengė stovyklą ir suvažiavimą netoli Clevelando, o ateitininkai trikampio suvažiavimą Coldwater, Mich.

• K. Vaišnis, studijuojąs architektūrą U. of Illinois Urbanoje, išvyko į kariuomenę.

• J. Gilydis, dirbąs ir studijuojąs, vadovauja Santaros Detroito skyriui.

• Toronto universitete baigė studijas: A. J. Dausaitė, B. S. in Pharm.; R. Mickevičiūtė-Kulienė, B. A.; E. Bubelis, B. A. S. (mech. inž.); P. Gildys, B. A. S. (mech. inž.); V. Kvedaras, B. of Arch.; K. Manglicas, B. A.; K. Matkevičius, B. A. S. (stat. inž.); A. Slapšys, B. A. S. (elktr. inž.).

• Illinois universitetą Urbanoje baigė: A. Avizienis, M. S. E. E.; R. Babickas, B. S. E. E.; A. (Perkelta į 6 psl.)

je. Išsamiai pristatoma moderni logika, jos metodai ir tikslai. Sutrauktai ir teisingai pristatomos Tolimųjų Rytų filosofinės sąvokos.

F. Thilly, A History of Philosophy, rev. by L. Wood, 1951. Žymaus filosofijos istoriko pagrindinis veikalas. Su moksliniu atidumu, istoriko sąžine ir kūrėjo žvilgsniu pereina per ilgą filosofijos tradiciją. Straipsnelis "Romantinė reakcija prieš racionalizmą" vertinamas kaip raktas į Amerikos modernų idėjinį pasaulį.

Dar pamintėtina F. Copleston, A History of Philosophy, 1947, kuri yra filosofijos pristatymas katalikiškoje šviesoje, ir B. Russell, A History of Western Philosophy, 1945, kuri yra filosofija pozityvistiniame rube.

S. Š.

Tautinis šokis gražioje pievoje.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

JEIGU DIRVA BŪTU BUVUS CHICAGOJE —

Kokius kalnus būtume nuvar-
tę toje lietuvių kolonijoje, daž-
nai vadinamoje "Amerikos lie-
tuvių sostinė"?

Mano dvigubame paminėjime
Clevelande, iš Chicagos dalyva-
vo patys didžiausi Dirvos, kartu
ir mano, bičiuliai: Juozas J. Ba-
čiūnas, kurio siela gyvena Chi-
cagoje, nors kūnas Tabor Far-
moje (juo mieliai dalinasi ir ki-
tos lietuvių kolonijos).

Adv. Antanas A. Olis, ponias
L. Vanagaitienė ir Dr. St. Biežis,
kurie atvyko dalyvauti kartu su
J. J. Bačiūnais, yra tie, kurie
daugiausia rūpinosi Dirva. Ne
būtinai tik finansiskai ją pa-
remti sunkiais laikais, bet kad ji
ir plistų, kad tarnautų kaip tau-
tinių organas, ir kad ji kaip
nors būtų perkelta į Chicagą.

Chicaga, kur Olio-Olsausko
laikais buvo leidžiama Broniaus
K. Balučio, dabartinio Lietuvos
ministro Londone, redaguojama
"Lietuva", buvo išaugusi negin-
čijam vakarų tautininkų cent-
ru, kur grupavosi tautininkų
kreditui priskiriamas protas, kai
kita didelė srovė, krikščionys
demokratai, galėjo pasigirti tik
minia.

Po pirmo pasaulinio karo, J.
Balučius išvykus Europon, "Lie-
tuvai" sustojus, Chicagos tau-
tininkai labai pasigedo savo
laikraščio. Jų viešame gyvenime,
politiniam veikime amerikiečių
tarpe, laikraščio labai reikėjo, ir
jie tą jausdami, mūsų ilgame
santykiavime dažnai sakydavo:
— "Kelk Dirvą į Chicagą, mes
paremsim". Reikia, kelti ir laik-
raštį ir spaustuvių.

Kompozitorius Antanas Vana-
gaitis, kuris leido savo žiokį ir
muzikos žurnalą Margutį, taip
pat spirtinai ragindavo mane
kelti Dirvą į Chicagą. Sakė, ben-
drai dirbdami daug daugiau pa-
darytume. Sakė, ir Margučiai
būtų mažiau vargo turint taip
sakant savą spaustuvių. Ir būtų
galima daug ko visuomenei nu-
veikti, Margučio ir Dirvos jėgas
sutelkus.

Dar komp. Vanagaitis buvo
gyvas kai prieš dešimt metų J.
Bačiūnas kartą labai rimtai pa-
sakė: "Duodu \$500 perkėlimui
Dirvos spaustuvių į Chicagą".
Jeigu perkėlimas būtų kaštavęs
daugiau, būtų davęs ir daugiau.
Taip jis rimtai žiūrėjo į reika-
lingumą Chicagos tautininkams
savo laikraščio.

Tik pakenčiamos gyvenimo są-
lygos, nenoras kraustyti į kitą
koloniją, pradėti iš naujo kurtis,
neleido nutraukti ryši su Cleve-
landu. Iškėlus Dirvą į Chicagą,
Clevelando lietuvių kolonijos veid-
das būtų buvęs visai kitoks.

Idomu, kokius kalnus būtume
nuvartę su Dirva Chicagoje?

Džiugu, kad nežiūrint mano
atsisakymų į Chicagą persikelti,
tie minėti veikėjai ir dabar pa-
siliko artimi Dirvos bičiuliai, rė-
mėjai. Kodėl? Jie yra plataus
masto žmonės: žino ir jaučia,
kad Dirva, ar ji Clevelande ar
Chicagoje būtų, vis tik atlieka
darbus, labai reikalingus tauti-
ninkų ideologijai ir tautininkų
srovei.

LIETUVIŲ KAMBARYS UNIVERSITETE

Clevelande buvo atsilankęs
kitas didelis ilgametis Dirvos
bičiulis Petras L. Pivaronas iš
Pittsburgho. Jis yra tautinin-
kas-sandarietis, Sandarą mylįs
nuo pat jos įkūrimo tautininkų
centraline organizacija 1915-16
 metais, kuri 1926 metų pradžio-
je, savo suvažiavime, nutarė pri-
imti Lietuvos valstiečių liaudi-
ninkų programą, o po gruodžio
17 d. perversmo jos vadovybė
pasuko kairėn.

Bet čia noriu priminti skaity-
tojams visai kitą p. Pivarono sa-
vybę: pasiukojimą įrengti Pitt-

sburgho Universitete lietuvišką
kambarį, kurio globėju ir dabar
esąs. Apie šį kambarį naujieji
mūsų ateiviai mažiausia žino,
nors privalėtų žinoti, ir prie pro-
gos jį aplankyti.

Pittsburgho Universitetas
naujus savo pastatus pradėjo
statyti prasidėjus depresijai.
Kadangi Pittsburghas yra gau-
siai apgyventas įvairių tautų
ateiviais, universiteto vadovybė
pasiūlė kiekvienai tautai įrengti,
savo kaštais, universitete savo
kambarį, išpuošti savo tautiniais
motyvais. Didelės, turtingos tau-
tos (anglai, prancūzai, kinai)
pasinaudojo pasiūlymu ir įren-
gė savo kambarius taip pat, nors
jų tautų žmonių ten gyvena ma-
žai.

Kaip Clevelande Lietuvių Kul-
tūrinį Darželį, taip tuo pačiu lai-
ku Pittsburgho Universitete lie-
tuvių kambarį rengiant, prisiėjo
prašyti visuomenės aukų. Lai-
kai buvo sunkūs, bedarbė, žmo-
nės vos išgyveno, o kurie turėjo
kokias sutaupas, jos bematant
tirpo.

Bet aukų prašymas, mūsų Dar-
želiui ir Pittsburgho Universite-
to kambariui, vartas visu drą-
sumu, nei negalvojant, kad tik-
rai sunkūs laikai. Ir koks auko-
jimas! Reikėjo stebėtis. Mes,
clevelandiečiai, labai vertinome tą
Lietuvių Kambarį, pittsburghie-
čiai mūsų Kultūrinį Darželį. Ir
vieni kitus pakaitomis rėmėm.
Kai Clevelande jau išsibaigia au-
kų šaltinis Darželiui, atsišaukia
aukų pittsburghiečiai tam kam-
bariui. Ir mes aukojom kamba-
riui. Kai Pittsburghe, atrodo,
jau ištuštėjo kišenai kambariui
aukojant, mūsų prašymas aukų
Darželiui vėl rasdavo pritarimo.
Ir Darželiui ir Kambariui aukų
prisiuntė ir kitos lietuvių kolo-
nijos.

Važiuodami su p. Pivaronu į
I Pasaulio Lietuvių Kongresą,
1935 metais, kartu važiuavom
ir savo tų darbų reikalais. Mums
reikėjo gauti Darželiui Dr. Vin-
co Kudirkos paminklą (Dr. Ba-
sanavičiaus biustą jau buvom
gavę 1933 m.), p. Pivaronas no-
rėjo gauti patarimus ir ką galės
gauti medžiagomis Lietuvių
kambariui lietuvišku stilium
įrengti.

Ir štai, Lietuvių Kambarys
Pittsburgho Universitete pa-
puoštas Ciurlionio paveikslu ko-
pija "Rex". Kambario vidaus
medžio apvedžiojimui yra iš Lie-
tuvos upių sendinto, juodo ažuolo.
Taip pat lietuviško stiliaus
medinės, masyvios kėdės. Sieno-
je įtaisyta studentams reikalin-
ga juoda rašoma lenta.

Pittsburghiečiai su mumis,
mes su jais pakaitomis dalyva-
vome ir Darželio atidarymo, pa-
minklų atidengimo ceremonijose,
ir Lietuvių Kambario atida-
rymo ceremonijose. Ceremonijo-
se dalyvavo Lietuvos ministrai.
Clevelande B. K. Balutis, kiek
vėliau Pittsburghe Povilas Ža-
deikis.

Ar jau
įstojai į
VILTIES
draugiją?

NAUJAS OLDSMOBILE?

Norėtumėt vieną turėti?

NORITE GERO PATARNAVIMO

ir

LAISVO SUSITARIMO?

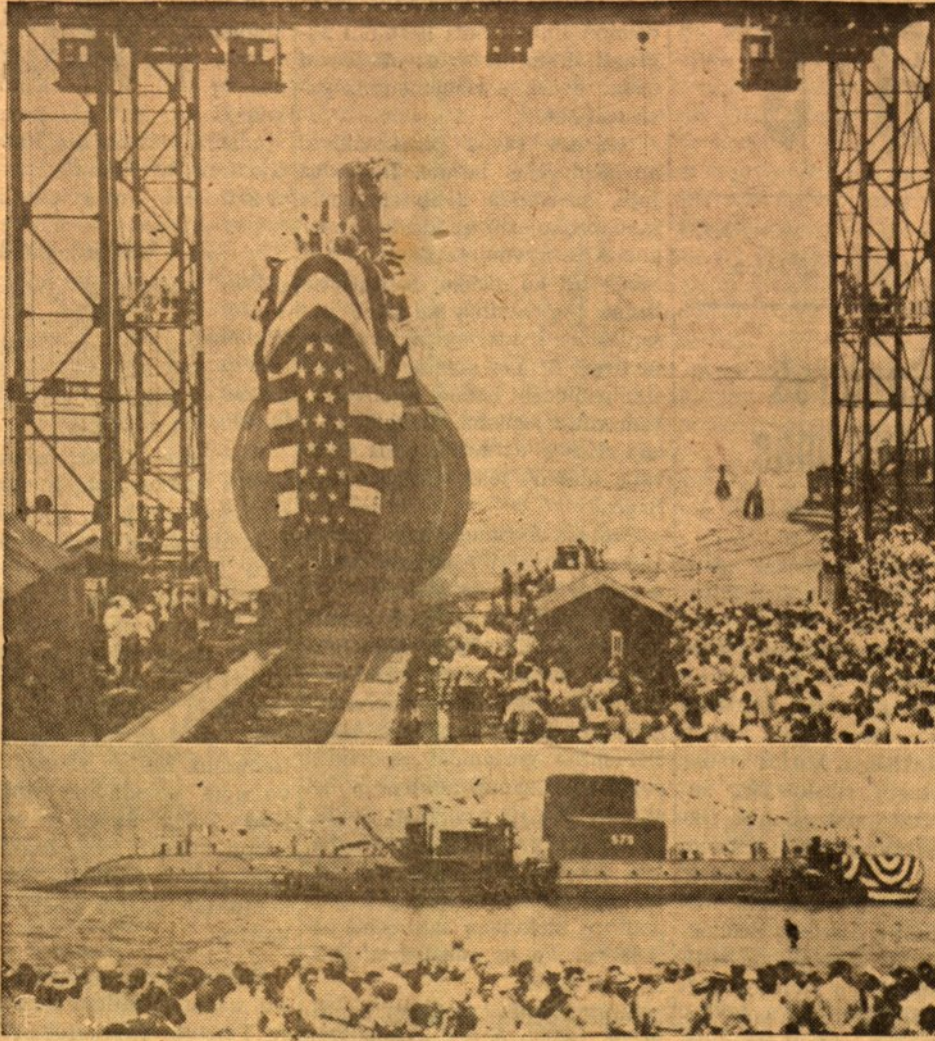
Ateikit pas Alex KUNEVIČIUS

MICHAEL OLDSMOBILE CO.

10640 St. Clair Ave.

MU 1-7000

Atidara pirmad.-trečiad.-penktad. vakarais. Šeštadienį po pietų.

Tokiomis iškilmėmis iš Groton, Conn. laivų statyklų į vandenį nuleistas antrasis JAV povandeninis atominis laivas "Seawolf".

SKAUTAI

SKAUTŲ BROLIJOS ISKYLA JAMBOREN

Nepavykus surengti didesnį
liet. skautų stovyklą 8-sios pa-
saulinės skautų Jamborės metu
Kanadoje, LSB Vadijos nutari-
mu ruošama 3-jų dienų savait-
galio iskyla į Jamborę prie Nia-
gara-on-the-Lake.

Išskylai vadovauja Niagaros
Žalgirio vietininkas pskn. P.
Balsas, 2434 Bellevue St., Nia-
gara Falls, Ont., Canada; telef.
(Niagara Falls) ELgin 4-4757.

Išskylavietė — p. J. Bieliūno
ūkis (Wellando telef. 5906). Ji
pasiekama: a) iš Queen Eliza-
beth kelio — prie Mont Rose
House suktį į R.R. 1 ir važiuoti
Wellando link apie 6 mylias; b)
važiuojant per Wellandą — pa-
sukti į Main St. East ir važiuoti
R.R. 1 keliu apie 5 mylias. Ke-
lias ir išskylavietė bus atžymėti
ženklais. Rugpjūčio mėn. "Skau-
tų Aids" spausdinamas vietovės
planas.

Išskylas provizorinė dienotva-
kė: Rugp. 26 d. atvykimas ir su-
sitvarkymas. Anksčiau atvykę
galės aplankyti Niagaros krok-
lius arba Crystal Beach, o vaka-
re — Jamborės laužą. Rugp. 27
d. iskykla į Jamborę — dalyva-
jama organizuotai. Rugp. 28 d.
10 val. pamaldos, 1 val. — pie-
tūs, 2 val. — pobūvis, 5 val. vak.
laužas visuomenei ir 7 v. v. išsi-
skirstymąs.

Skautai išskylon atvyksta kom-
paktiniais vienetais iš savo vie-
tovių ir savo susisiekimo prie-
monėmis. Jamborės metu visos
viešojo susisiekimo priemonės
bus labai apkrautos. Atvykę
traukiniais ar autobusais tes-
kambina išskylas vadovui į Nia-
gara Falls arba p. J. Bieliūnui į
Wellandą.

Visi vienetai atsigabena savo
palapines su priedais. Kiekvie-
nas skautas — įprastas stovyk-
lavimo priemonės. Maistą viene-
tai galės gamintis patys. Tam
bus parūpintos virtuvės ir dides-
ni puodai. Mažesnius indus viri-
mui teatsiveža vienetai. Maisto
produktų bus galima pirkti pas
ūkio šeimininką pigiomis kaino-
mis. Kava bus duodama veltui.

Išskylavietės įrengimui kiek-
vienas išskylautojas moka \$1.00.
Susisiekimo priemonės į Jamborę
ir kt. (jei savųjų neturėtų) apie
\$2.00-2.50. Maistas, jei maitin-
sis ne iš savo produktų, apie
\$1.50 dienos.

Išskylas dalyviai dėvi tvarkin-
gas uniformas. Iki RUGPJŪČIO
10 dienos vienetai prašomi iš-
skylas vadovui pskn. P. Balsui
pranešti: 1) dalyvių skaičių, 2)
atsakingo vadovo pavardę, 3) ar
reikės transporto į Jamborę ir
4) kaip maitinsis?

Iki pasimatymo Jamborės iš-
skylėje!

BLAIVOSI TARPTAUTINIAI SKAUTIJOS HORIZONTAI

Pastaruoju laiku pasikeitė
nuotaikos Tarptautiniam Skau-
tų Biure Londone. Iki šiol tas
Biuras, kuris apjungia visus pa-
saulio skautiškuosius sąjūdžius,
buvo kiek šaltokas ir oficialus
skautų brolijoms iš anapus ge-
ležinės uždangos.

Vėliausiomis žiniomis visų
tremtinių skautų organizacijų
vyriausieji vadovai (vyriausieji
skautininkai) yra pakviesti au-
diencijon su TSB direktoriumi
gen. Spry 8-joje pasaulinėje
skautų jamborėje Kanadoje
(Niagara-on-the-Lake). Gen.
Spry juos priims rugpjūčio 21
d. Būtų gera, kad jamborėn at-
vyktų daugiau lietuvių skautų ir
tuo įrodytų, jog lietuvišką

skautija ir svetur yra gajį ir
bujojanti.

Geležinės Uždangos Skautų
Konferencijos pastangų dėka šie-
met išvietintiesiems skautams
leista pasiūsti oficialų stebėtoją
į 8-ją pas. skautų jamborę, kuris
taip pat galės dalyvauti ir Tarp-
tautinės Skautų Konferencijos
posėdžiuose. Gelež. Uždangos
Skautų Konferencija šias parei-
gas pavedė estui skautininkui
Herbertui Michelsonui.

— SKS —

AKADEMINIAME PASAULYJE

(Atkelta iš 5-to pusl.)

Dundzila, B. S. M. E.; R. Gaška,
B. S. Ch. E.; V. Variakojis, B.
S. E. E.; E. Vitkus, B. of Arch.;
K. Garmutė, B. S. Chem.; S. Nei-
manas, B. S. Comm.; L. Kaupie-
nė, B. A. (vok. kalba); R. Vis-
kanta, B. S. M. E.; A. Olis, B. S.
Comm.; J. Baltrušaitis, B. S. M.
E. Šią vasarą šį universitetą dar
baigia: R. Pipynė, B. Juodelis,
J. Jodelienė.

• Buenos Aires un-te veteri-
narijos fakultetą baigė vet. gyd.
laipsniu Irena Klušaitė. Farma-
kologijos fakultetą baigė A. Ne-
niškytė, E. Peron miesto inž.
mechanikos fakultetą V. Fial-
kauskas.

• Vyt. Bildušas "Vivat Aca-
demia" redaktorius Sėjoje, bai-
gė biochemiją Chicagoje.

• V. Šeputa pradėjo studijuoti
fiziką Wayne universitete De-
troite.

• Dr. Alfred Senn yra vokie-
čių ir baltų-slavų filologijos pro-
fesorius ir Dr. Antanas Salys
slavų ir baltų filologijos assc.
profesorium University of Penn-
sylvania.

• Dr. K. Račkauskas yra asst.
profesorium palyginamoje vals-
tybinėje santvarkoje ir tarptau-
tiniuose santykiuose ir Dr. E. R.
Witkus yra assc. profesors bakte-
riologijoje Fordham universi-
tete.

• Dr. Justas Pikūnas yra asst.
profesorium psichologijoje Uni-
versity of Detroit. Jis yra iš-
vystęs tam tikrą būdą nustatyti
protiniam pažangumui, kuris da-
bar vadinasi "Pikūnas Grapho-
scopic Scale". Vienas jo studentų
šiais metais šia tema apgynė ma-
gistro tezę.

• American Psychological As-
sociation priklauso šie lietuviai:
Dr. V. Bieliauskas, Dr. J. Pikū-
nas, Dr. A. Šerkšnas.

• Dr. J. A. Skarulis yra che-
mijos profesorium ir kun. B. C.
Zvirblis, O. P. asst. profesorium

filosofijoje St. John's College.

• Ottawos universitete dėsto
šie lietuviai: Dr. Antanas Pa-
plauskas-Ramūnas (pedagogika
ir slavistika), Dr. Marija Pa-
plauskienė-Ramūnienė (slavisti-
ka), Dr. Agota Šidlauskaitė (psi-
chologija ir pedagogika).

• Philosophischer Literaturan-
zeiger, VIII, 2, 1955 išspausdino
Dr. V. Niebergall teigiamą įverti-
nimą Dr. Antano Maceinos Der
Grossinquisitor. Pastarajam vei-
kalui įvada parašė Prof. Dr. Vl.
Šilkarskis.

• Prof. Dr. Vl. Šilkarskis
mums praneša, kad jo leidžiamos
(Erich Wewel Verlag, Freiburg
in Breisgau) 8 tomų Solovjovo
veikalų vertimo kolekcijos iki
šiol išėjo 7 tomas (Teoretinė fi-
losofija, Estetika, Lytinės mei-
lės filosofija) ir 3 tomas (Una
Sancta: raštai pavesti Bažnyčių
sujungimui ir įkūrimui visuotinės
teokratijos). Šiais metais iš-
eis dar tomai.

• Pranas Zaranka pateko į 24
finalistus dainininkų konkurse į
vasaros koncertus su Detroito
simfoniniu orkestru.

• Inž. Jonas Bilėnas, Sambū-
rio Šviesos vicepirmininkas, pa-
skutiniu laiku išlaikė pirmąją ir
antrąją dalį New Yorko valsty-
binių licenzijuoto inžinieriaus
egzaminų.

• Metus išdirbusi "Studentų
žodyje", Liūda Griškelytė dėl
susidėjusių aplinkybių pasitrau-
kė iš redakcijos. "Studentų žo-
dis" reiškia nuoširdžią padėką
už bendradarbiavimą.

Išidėmėk

DIRVOS

adresą —

1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

Atostoginis Išpardavimas

PASINAUDOKIT ŠIAIS DIDŽIULIAIS NUPIGINIMAIS

Pirkite dabar vasaros ir visų metų drabužius už kainas, kurios niekad
anksčiau nebuvo taip sumažintos!

ŠILTŲ DIENŲ KOSTIUMAI vilnos ir mišinio

\$52.50 vertės — dabar \$19.88

Visų metų KOSTIUMAI orlon-dacron ir vilnos — vien vilnos

\$62.50 vertės — dabar \$29.88

Įvairios kelnės —

\$10.95 vertės — dabar \$4.99

Sportiniai marškiniai —

\$3.95 vertės — dabar \$1.99

Pritaikant pasiuvami švarkai ir puspalciai —

\$82.50 vertės — dabar \$49.95

Pritaikant pasiuvamos kelnės —

\$18.50 vertės — dabar \$12.95

BRAZIS BROTHERS

6905 SUPERIOR AVE.

15602 WATERLOO RD.

EN 1-2614

Clevelande ir APYLINKĖSE

Padėka

Nuoširdžią padėką reiškiu visiems, kurie bet kuo prisidėjo organizuojant mano dvigubų suakcentuotą minėjimą. Ačiū visiems mane sveikinti telegramomis, laiškais ir asmeniškai, už įteiktas dovanas ir dalyvavimą suakcentuotame iškilmėse.

Jūsų K. S. Karpis

Neringietės išvyko į Kanadą

17 "Neringos" tunto skautų išvyko stovyklauti į Toronto skautų ir skautų rengiamą stovyklą. Stovykloje bus stovyklaujančių iš visos Kanados ir iš Amerikos kai kurių vietovių, numatoma virš 200 skautų-tų. Šią didžiulę stovyklą lankys ir Vyriausioji Skautininkė O. Zailskienė. Stovyklaujama nuo liepos mėn. 23 d. iki rugpjūčio mėn. 1 d.

Studentų žiniai

Detroito — Clevelando studentų susitikimas išvyka įvyksta rugpjūčio mėn. 7 d. East Harbor, netoli Sandusky. Vieta yra puiki: gražus parkas, gera ežero pakrantė maudytis. Suvažiuojame 10-11 val. ryto. Iš linksmosios meninės programos bus šiaudieninio liet. stud. charakterio nagrinėjimas. Teigiamas ir neigiamas charakterio savybės išskels du studentai iš Clevelando ir du iš Detroito. Po to seks bendros diskusijos.

Kviečiame visus gausiai dalyvauti, laukiame svečių iš Chicagos, Urbanos ir Rochesterio. Smulkesnės informacijos gaunamos skyriaus valdybose.

* Stud. A. Maurušaitis, įvertindamas sunkią Lietuvos finansinę padėtį, paaukojo \$5.05. Skyriaus valdyba ir nariai nuoširdžiai dėkoja.

* Stud. skyrius džiaugiasi įsijungusiais naujais nariais: kolege D. Bartkute ir kolega R. Babicku, kurie aktyviai jau įsijungę į skyriaus veiklą.

Skautai grįžo iš Žalgirio stovyklos

Šeštadienį, liepos 23 d., Clevelando lietuvių skautų tunto ŽALGIRIO stovykla gražiai užbaigė savo dienas gamtos prieglobstyje. Uždarymo iškilmėse dalyvavo visi stovyklautojai, gausūs svečiai ir skautai vyčiai. Skautai kandidatai davė įžodį — M. Venclauskas, E. Jakulis, Ad. Švarcas, A. Natkevičius, R. Mišūnas, M. Rinkevičius, L. Melsbakas ir R. Grincius. Du mažieji — K. Dučmanas ir J. Koklys davė vilkiuko įžodį.

Iškilmėse buvo kukliai paminėta ir Clevelando liet. skautų 6 metų veiklos sukaktis. Vyr. sktn. V. Kizlaitis atpasakojo tos veiklos apžvalgą ir kartu pasidžiaugė, kad ano metų vilkiukai ir skautai dabar tunte pavysdingai eina įvairias vadovų pareigas. S. Daukanto skauto vyčių būrelis per vyr. sktn. R. Minkūną vyr. sktn. V. Kizlaitiui už jo pasiaukojantį atsidavimą lietuviškai skautybei, prisiminimui įteikė gražų medį drožinėję vyčiai.

Pavyzdingi Žalgirio stovyklos skautai buvo — M. Venclauskas, E. Jakulis, R. Liogys ir G. Sniečkus. Jiems vyr. sktn. V. Kizlaitis įteikė asmenines dovanas — apmokėjo kelionę 8-jon pasaulinę skautų Jamborėn — rugpjūčio mėn. Kanadoje. Šie skautai turės progą nuvykti Jamborėn ir ją apžiūrėti. Dovanų įteikėjas taip pat ragino visus skautus aplankyti šią Jamborė, nes greit būsianti proga, kada Jamborė būsianti vėl taip arti kaimynystėje.

Atostogų į centrinės Amerikos valstybes

Clevelandietis Jonas Dunduras, didelis kelionių mėgėjas, pernai aplankęs Vak. Indijos salas ir Venecuelą, šiais metais atostogų išvyko į Centrinės Amerikos kraštus. Kelionėje numato išbūti 3 savaites. Nuvykęs į Miami Beach, J. Dunduras iš ten patraukė lėktuvu į Jamaiicos salą, iš jos atsidūrė Panamoje, vėliau Costa Rikoje, San Salvador, Guatemalos ir Nicaraguos valstybėse.

Paskiausiomis žiniomis, J. Dunduras pasiekė Britų Honduras. Jis rašo, kad tai esanti labai nuošali vieta, su didelėmis džiunglėmis, tačiau to keliautojui ir tereikia... Šiuo metu ten siaučia dideli karščiai.

Padėka

Pasktn. St. Juodvalkytei ir akademikams R. Stravinskaitėi, D. Koklytei dėkmingai vadovavusioms jaunesniųjų skautų stovyklai, kurioje dalyvavo 31 j. skautė, tariau nuoširdų ačiū.

Tokia pat padėka priklauso ir Dr. K. Pautieniui rūpestingai globojusiam stovyklą, teikusiam mediciniską pagalbą visu stovyklavimo metu.

O sesėms akademikėms: L. Janulevičiūtei, J. Laikūnaitei ir A. Malcanaitėi, prisidėjusioms prie stovyklos programos atlikimo, priklauso viso tunto padėka. Tuntininkė pasktn.

G. Modestavičienė

Julija Rastienienė,

iš Baltimorės, dvi savaites viešėjo Clevelande pas savo motiną p. Baltrukonienę. Aplankė artimuosius ir pažįstamus.

Parduodamas namas

Vienos šeimos, 6 kambarių. Uždaras užpakalinis porčius. Garažas. Namas Sv. Jurgio parapijos rajone. Parduoda savininkas. Šaukti po 5 val.

EX 1-8291

Reginos Rimgailės Jonaitytės ir Donato Nasvyčio vestuvės

įvyksta šį šeštadienį, liepos mėn. 30 d. 10:30 val. Naujosios parapijos bažnyčioje. Vaisės Kroatų salėje — 6314 St. Clair Ave.

Lozoraičiai ir Gargasai

prieš savaitę išvyko į Atlantic City, N. J. atostogauti. Į Clevelandą grįžta liepos mėn. pabaigoje.

Skautų tuntas dėkoja

Visiems, bet kokių būdu prisidėjusiems prie Žalgirio stovyklos pasisekimo. Ypatinga padėka priklauso gerajai stovyklos šeimininkei V. Pašakarnienei, pasižventusiam jaunųjų stovyklautojų globėjui K. Paulauskui ir stovyklos daktarui M. Vaitėnui. Dėkojama stovyklą lankiusiems su lituanistinėmis paskaitomis JAV Liet. Bendruomenės pirm. St. Barzdukui, tunto dvasios vadovui kun. dr. K. Širvaičiui, Čiurlionio ansamblio vadovui muz. Alf. Mikulskui, Vėlyviui, skautininkams Pr. Karaliui, P. Balčiūnui, G. Juškėnui ir kitiems; su skautais daug dirbusiems ir juos tautosakos dalykų mokiusiems skautininkėms O. Šenbergienei ir J. Gulbinienėi; iš Detroito atvykusiems skautiškos programos instruktoriams psktn. Z. Rekašui ir vyr. sklt. A. Iljasevičiui; L. S. Ramovės Clevelando skyriui ir jo valdybai bei pirm. K. Budriui, bendrai ruošusiems lakūnų Dariaus ir Girėno minėjimą stovykloje; stovyklautojus materialiai parėmusiems JAV Liet. Bendruomenės Clevelando apylinkės valdybai, Z. Jankui, B. Skrinškienei ir Stankauskui; apie stovyklą informavusiems Radijo Klubui, "Dirvai" ir kiti spaudai; visiems tėvams, bičiuliams, sesėms skautėms ir jaunimui, stovyklą lankiusiems ir įvairiais būdais talkinusiems.

Stovyklai su ypatingu atsidėjimu vadovavo vyr. sktn. V. Šenbergas ir vyr. sktn. V. Kizlaitis, ūkio dalį tvarkė psktn. Vl. Bacevičius, jiems talkino sktn. B. Rėkus, skautininkų ramovė ir skautai vyčiai.

Dėkojama visiems prisidėjusiems, o taip pat atsiprašoma už bet kokias klaidas.

psktn. Vytautas Kamantas, Tuntininkas

Stovyklauja

Buvusiojo mergaičių stovykloje prie Thomson miestelio stovyklauja būdžiai, — viso 29 jaunuoliai. Jiems vadovauja laivo kap. E. Jarašiūnas ir M. Motiejūnas. Stovykloje pamaldas atlaikė kun. Goldikovskis. Virtuvei vadovauja p.p. Jarašiūnienė, Motiejūnienė ir Pautienienė.

BLUE CROSS NAU-DOJASI VIRŠ MILIONAS OSMENŲ

Cleveland Hospital Service Association (šiaurės-rytų Ohio Blue Cross) direktorius John R. Mannix praneša, kad užsirašius 26.102 asmenims per pirmą 1955 m. pusmetį, Blue Cross Clevelando narių skaičius pakilo iki 1.341.976, arba 76% visų gyventojų. Tai yra didžiausias procentas visoje Amerikoje, kur vidurkis yra tik 30.8%.

Per metus gyventojų padidėja 2%, tačiau Blue Cross narių skaičius tuo pačiu metu pakilo 4%. Tas rodo, kad neižūrint kainų pakėlimo, vis daugiau žmonių Clevelande apsidraudžia šios nepelninės draugijos ligoninės patarnavimo planu.

IMTYNĖS

Pageidaujant daugeliui imtynių žiūrovų, kad daugiau būtų moterų imtynių, rengėjas Jack Ganson šiam ketvirtadieniui surengė keturias moterų imtynes. Pirmos imtynės bus tarp Carol Cook iš Toledo ir Mary Fane Mull iš Columbus.

Antros imtynės bus tarp China Mira iš Tampa, Fla. ir Dot Dotson iš Minneapolis, Minn.

Main event bus tarp Fune Byers iš Houston, Texas ir Mac Weston iš Columbus.

Imtynės prasidės 8:30. Po imtynių bus rodomos dvi filmos.

Parduodamas namas

Vienos šeimos, keturi miegamieji. Du židiniai. Dvigubas garažas, didelis sklypas. Parduoda savininkas.

487 Eddy Rd. (32)

Parduodamas namas

6 kambarių, vienos šeimos. Įrengiamas trečias augštas. Apsauginės langinės. Naujas gaso šildymas. East 118 St., į šiaurę nuo St. Clair. \$10.500.

MU 1-2611 UL 1-0659

PIX BEVERAGE

45 rūšių alus. Kiti galvinantieji gėrimai. Vynai ir šampainai, vietiniai ir užsieniniai.

Parengiamas vestuvėms, baldams, pobūviams. Atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 10 vakaro.

Krautuvę dabar tvarko lietuvis savininkas.

6903 SUPERIOR AVE.
EX 1-3311

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalingiems. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gaunamos vėlykinės atvirutės.

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, įrankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovas Br. Snarskis priiminėja interesantus "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

KREIPKITES Į MUS — GAUSIT GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

Vincas Šlekys

ELEKTRINIS SURŲ IŠVALYMAS
VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS
SW 1-0327 VU 3-5063

JUMS GERI NAMAI ir su mažais įmokėjimais.

Eddy Rd. — St. Clair 4 šeimų, po 5 kamb. kiekvienas, atskiri gaso pečiai ir vandens tankai, garažai.

Parankus nebijančiam darbu E. 117 St. rajone, 6 kambarių vienos šeimos, gražus sklypas, 3 garažai.

E. 115 — St. Clair 2 šeimų, 6 ir 6 kamb., du nauji gaso pečiai, garažai, labai geras parkinys.

RAY NAUSNERIS,
Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.
UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

DAZO IR POPIERIUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausią patarnavimą.
7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844 (52)

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiate gydytoją. Kodėl tat nešaukti žinova, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda
Skambikite: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

J. S. AUTO SERVICE
Sav. J. Švarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dideli papiginimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į J. S. AUTO SERVICE

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1308 E. 68 St.
Telef. EX 1-0344

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikit ir įsitikinkit.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
Tel. HE 2-0683
1505 Addison Rd. (52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JŲŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti

• Vasaros VĖDINIMĄ • Žiemos ŠILDYMĄ

MONCRIEF VISŲ METŲ Įtaisymu

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Visi lietuviai laisvalaikį praleidžia savo Klube. Visos lietuvių organizacijos parengimus rengia tik lietuvių salėje.

Klubo ir salės vadovybė visus lietuvius kviečia čia nuolat lankytis, susitikti draugus ir artimuosius.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdicott 1-1743

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garbiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidynais, — išsimokėtinai. Naujausi modeliai. Lietuviškas raidynas greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augščiau.

V. BARTKUS. Adr.: 1431 East 66 St., Cleveland 3, Ohio.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Valparaiso universitetas ir lietuviai valparaisiečiai

DR. ALG. MARGERIS

Beveik 95 procentai senųjų Amerikos lietuvių medicinos gydytojų, dantų gydytojų, profesorų, inžinierių, advokatų, architektų, vaistinininkų, kunigų, buhalterų, visuomenės veikėjų, diplomatų ir rašytojų yra Valparaiso universiteto auklėtiniai. Ir be baimės galima sakyti, jog Valparaiso universitetas kada buvo toks jau svarbus mokslo židinys ir dvasinės šviesos šviesos Amerikos lietuviams, kaip Vilniaus univ. Didžiosios Lietuvos lietuviams, o Karaliaučiaus Mažosios. Tik šie, žinoma, seni ir, rodos, pirmiečiai, o Valparaiso labai jaunas ir antraeilis. Bet puikiai žinant, kad mokslo vadovėliai maždaug visur tie patys, ir mokslai dėstomi tie patys, ir profesorai ar mokytojai nors, tiesa, ir neišgarsėję taip plačiai, kaip pirmiečių universitetų, vis dėlto savo darbui gerai pasiruošę. Juk kas turi tinkamą galvą ir stiprų ryžtą augštesniems mokslams siekti, tai gali ir antraeiluose universitetuose išmokyti tiek, kaip ir pirmiečiuose. Ir išmokyti. Juk ne tiek svarbu universitetui augštesnis lygis, kiek studento galva ir ryžtas mokytis — gabumai ir darbas.

Nevisada Valparaiso University — taip jis vadinosi angliskai — buvo universitetas. Iš pradžių jis buvo tik Northern Indiana Normal School and Business Institute, pradėjęs gyvuoti 1872 m. Universitetu jis virto tik vėliau ir, juo tapęs, pradėjo nepaprastai smarkiai augti. Jau 1910 m. jis turėjo beveik 6000 studentų bei mokytojų ir per 200 profesorų bei mokytojų.

Kas gi jam padėjo taip smarkiai augti? Pirmiausia, žinoma, jo vedėjų didelis sumanymas ir gražus noras padėti neturtiniams ir vidurinio mokslo neturintiems jaunuoliams, kurie labai trško augštojo mokslo, bet neturėjo nei pinigų, nei reikiamų pasirušimų. O šitas universitetas davė jiems galimybių tuos sunkumus nugalėti. Dar daugiau. Į jį galėjo įstoti ir mokyti ne tik tie, kurie nebuvo išėję vidurinės mokyklos, bet ir tie, kurie nebuvo baigę net pradžios mokyklos!

Pasigailėta, mat, visų, ir visiems padėta bei gero linkėta... Ir todėl buvo laikomas ir labai rūpestingai vedamas pradinis kursas, kurį daugiausia lankydavo ateiviai, visai nemokę anglų kalbos. Bet tarp jų maišydavosi ir amerikiečių, ypač kuriems trūkdavo aritmetikos, gramatikos ir raidžiavimo (spelling), kurio Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoj mokomasi per daugelį metų.

Bet amerikiečiams vis tiek buvo per pusę lengviau, nes jie jau mokėjo šnekamąją anglų kalbą, ir jiems tereikėjo išmokti tik rašomąją, kadangi ateiviams reikėjo išmokti abidvi sykiu, vadinasi, ir šnekamąją (garsinę), ir rašomąją (kilminę). Ir juokas imdavo žiūrėti, kaip lietuviai, išėję Lietuvoje keletą klasių ar ir visą gimnaziją arba dar ir universitetą lankę metus kitus, trinaisi su visais bemoksliais šitame pradiname kurse, nes jiems truko anglų kalbos, kurios tada ir Lietuvos gimnazijose, ir Rusijos universitetuose labai maža kas temokė.

O tą pradinį kursą vedė labai

mažas, su gero kuprele žmogutis, vardu Lynn. Jis buvo nepaprastai geras, gabus ir nuširdus mokytojas. Kai, būdavo, žiūrė į jo veidą, visada su tėviškai šilta šypsena ir giliu noru greitai ir gerai išmokyti grinorius (naujokus) gražiai angliškai šnekėti, skaityti ir rašyti, tai taip ir matai geriausią naujokų mokytoją pasauly!

Jį mylėjo visi, jo klausė ir mokėsi. Jo pamokų kambario numeris buvo 9, tai jo mokiniai dažnai pasakydavo, jog einą į numerį devintą arba pas dėdę Lyną. O kai jau išeidavo į augštesnius kursus, tai tą pradinį kursą pašiepavo "numero devinto" arba "Lyno" kursu ir studentais.

Pasiepdavo juos kartais ir patys mokytojas Lynas, žinoma, tik tuos, kuriems mokytis nelabai tesisekdavo. O tokių pasitaikydavo. Kada aš sėdėjau jo klasėje, tai buvo toks labai smulkus liemens ir menkos galvos vaikinėlis, kuriam tikrai nesisekdavo mokytis, bet labai stipri jo valia ir griežtas užsispyrimas išmokyti jį čia laikė. Jo pavardė buvo Wisman, tariama Vaisman, bet mokytojas dažnai ją tardavo nutęsiama ir su garsu z, taigi Vaizzman, kas išeidavo wise man (vaiz men, išmintingas, gabus žmogus).

Kiekvienam lietuviui tekdavo Lyno klasę lankyti, kol jis pramokdavo anglų kalbos, tai ji pasidarė labai populiari, visiems lietuviams puikiai žinoma, amžinai atmenama, na, ir pasiepiama.

Taigi garsusis numeris devintas, kiekvieno lietuviui lankytas, buvo vyriausiam universiteto pastate, kuris vėliau visus sudegė... Ir kai anais metais nuvažiuavau viską ir akimis, ne tik tai mintimis, prisiminti, tai radau Lyno pamokų vietoje tikrai labai gražią žalią pievutę... Ir ejo atsiminimai, tarsi didžiausia procesija...

Lietuviai valparaisiečiai dažnai dalyvaudavo visuomeninėje veikloje savo studentavimo metais, dalyvaudavo ir vėliau, kada jau buvo profesionalai, bizerieriai ar nuosavybių turėtojai. Dalyvauja ir šandien, nors jau ir seniai yra apleidusi juos jaunystė, pasitraukę į šalį viduramžis ir atsistojusi vidury kelio senatvė. Bet jie nelabai tepaiso metų krūvos ir gyvenimo prietemos. Jie eina, veikia, galima sakyti, su tokia jau didele energija, griežta ambicija ir gražiais savo darbo vaisiais, kaip ir pirma. Ir štai jų sąrašas, žinoma, tik ty, kuriuos teko autoriui sužinoti:

Advokatai: J. C. Brenza, P. Daužvardis, P. Česnulis, K. P. Kazlauskas-Kal, T. J. Kučinskis, A. Lukošius, J. Valašinas.

Agronomai: D. P. Pratasas. **Architektai:** J. Vitkus, S. Zalodokas.

Bankininkai: Jonas Brenza, Jonas Kazanauskas.

Buhalteriai: Bacevičius, P. Sinkus, A. Pakšys, P. Rimkus, tada ir Lietuvos gimnazijose, ir Rusijos universitetuose labai maža kas temokė.

Chemikai: J. Guzas. **Dailininkai:** Jonas Šileikis, Izas Ilekis.

Dantų gydytojai: P. Atkočiūnas, J. Bložis, K. Drangelis, J. Gurskis, Juozaitis, J. Kiela, J. Kliauga, A. R. Laurinaitis, P. G. Luomons, J. Paukštis, P. Petrakis, S. Sapranas-Sapranas, C. Z. Vezelis, K. Zekus, A. Zymontas, A. Zubas, P. Žalys, Žilvitis, Žuravlis-Zurwell.

Diplomatai: B. K. Balutis, P. Daužvardis.

Inžinieriai: J. Bučinskas, C. Bužas, Eimutis, Jankauskas-Jankus, P. Skalandžiūnas.

Kunigai: A. Balutis, Brignanas, J. Čiužauskas, Juškaitis, A. Linkus, A. Martinkus, J. Paškauskas, A. Rakauskas, A. Vaičiūnas.

Laidotuvių direktoriai: J. J. Bagdonas, Jonas Juodeikis, Radžiūnas.

Medicinos gydytojai: D. Bagocius, A. J. Bertasius, St. Biežis, S. Brenza, Čiapas, A. Dambauskas-Doras, T. Dundulis, Jovaiša, A. Juška, G. E. Klimas, Alg. Mergeris (K. Šestokas), K. J. Mikolaitis, S. Naikėlis, A. Rakauskas (metė mediciną ir išėjo į kunigus), Ign. Stankus, Albertas Strikolis, Mykolas Strikolis, Tanavičius, J. T. Vitkus, P. Zatlitoris, P. Žilvitis.

Mokytojai: Bakšaitis, Lelešius, Oleka.

Muzikai: A. Dauderis, V. A. Greičius, P. Klonis, A. Slapeltis. **Nepriklausomi kunigai:** J. V. Liutkauskas-Liūtas, J. Strazdas.

Optometrininkai: J. Pašakarnis, J. Šimoliūnas-Sims.

Profesorai: K. Pakštas, Pr. Šivickis.

Rašytojai: A. J. Jokubaitis.

Alg. Margeris (tada Kostas Šestokas), A. Tulys.

Vaistinininkai: Augeriauskas, Bartkus, Bliza, Čiurlis, Čiužauskas, J. Juozapaitis, Karnauskaitė, A. Kartanas, Kazlauskas, F. Poška, J. J. Smailis, Spudas, Šestokas, K. Tamkus, Vaičiūnas.

Žurnalistai: A. Andrusis, K. Augustas, A. Rimba, Pr. Gudas, J. Laukis, Šimutis, V. Širvydas, St. Večkys (Kodis), A. Vidikas, Z. Vitkauskas, M. Zujus.

Valparaisiečiai, kurių nei profesija, nei visuomeninė veikla autoriui nėra gerai žinoma: L. Abaravičius, A. Adomaitis, M. Adomaitis, A. Aidulis, Ambrozus, P. Andrijauskas, Astrauskas, P. Atkočiūnas, S. Austinas, B. Balčiūnas, St. Balzekas, J. Baronas, Bartkus, Bielinis, Binžis, Bitautas, L. Braškis, D. Božis, B. Brazauskas, C. Brenzaite,

K. S. Karpiui įteikti adresai

Kaziui S. Karpiui, be daugybės atsiųstų sveikinimų, buvo įteikti Sukaktims Rengti Komiteto ir Tautinės Sąjungos adresai.

Juose įrašyta —

KAZIUI S. KARPIUI
Švenčiančiam šešiasdešimt metų amžiaus ir keturiasdešimt metų spaudos darbo sukaktis

Tavo metai buvo kūrybai skirti. Tavo kūryba padėjo lietuviui svetimoje padangėje išsaugoti

J. Buginis, Bumša, V. Čekanauskas-Chase, J. Černius, Česaitis, Čiurlis, Čiurlionis, Stasė Čiurlionytė, J. Dailidė, E. Deksnitūtė, A. Domeika, Ema Eimutis, Juodeikytė, Giraitis, Glebauskas, V. Grebliūnas, F. Grybauskas, J. Gudžiūnas, J. Jankauskas, Z. Jankauskas, B. Janušauskas, A. Jurgeliavičia, R. M. Kalinauskas, A. Kalvaitis, A. J. Karalius, J. Kaulinai, Julius Kaupas, J. Kaserauskas, V. Kelmelis, P. J. Keršis, M. Kiras, S. T. Kolesinskis, Ona Krasauskaitė, A. Kudis, Kučinskienė, Kukniauskas, Kukuraitis, Lazauskas, J. Lilevičia, J. Linkus, C. Majauskas, Malinauskas, O. Malinauskas, K. Malinauskas, V. Mankus, M. Mažiūtė, A. Metelionis, Julius Micekevičius, Milaševičius, Mineikis, S. Mišeika, Ona Mockaitė, P. Muilevičius-Molis, J. Naujalis, J. Naujokas, K. Norkaitė, Norkus, J. Paukštys, J. K. Paulauskas, J. P. Pautienius, I. Permenas, J. Petraitis-Smith, P. Petraitis, Petronis, Petkus, Ona Pocaitė, J. Pocius, L. Propaliauskas, Pr. Račkauskas, A. Ramanauskas, A. Rameika, N. Rybokas, Rimkus, J. Rugienius, V. Rukštelis, J. Sadauskas, J. Sakalas, Sedvydis, Skinkis, Stankus, K. Skudadas, Smilgevičius, V. Sodaitis, A. Sperionas, J. Statkus, J. Strelčiūnas, J. Stripeika, S. J. Struckus, J. Strumskis, Sukievič, Elenora Sutkuvienė, A. Šliakytė, J. J. Šlikas, A. Šmitas, Jurgis Šukis, J. Tamašauskaitė, J. Tautilas, J. Urbštonaitis, J. Vaičiūlis, J. Valašinas, Vasilevičius-Wilson, J. A. Velkešius, A. Vokietaitis, M. J. Vokietaitis, J. Zabalonis, A. A. Zolpis, U. Žemaitytė, B. Žilevičius, B. Žilvitytė, A. J. Žvirblis.

1955 m. liepos mėn. 16 diena, Clevelande

gimtąjį žodį ir meilę tėvų bei protėvių kraujui ir prakaitu permirkusiai Lietuvos žemei, garbingais darbais pasidabinusiai jos Tautai.

Lietuvos vaikai ateina šandien Tavo pasveikinti, Tau padėkoti ir linkėti sveikatos sulaukti naujos Tėvynės laisvės, kad iš Jos rankų priimtum vertai pelnytą rinktųjų vyrų garbę ir pripažinimą.

Sukaktims Rengti Komitetas:

Juozas Bačiūnas, Vilties Draugijos pirmininkas; Jonas Brazauskas, Kultūrinių Darželių pirmininkas; Viktoras Mariūnas, Rašto Klubo seniūnas; F. Eidimtas, Lietuvių Bendruomenės atstovas; Juozas Stempužis, Radijo Klubo pirmininkas; Balys Gaidžiūnas, Dirvos redaktorius; Vytautas Orintas, Tautinės Sąjungos atstovas.

1955 m. liepos mėn. 16 diena, Clevelande

KAZIUI KARPIUI

Lietuvių Spaudos Pionieriui Amerikoje

Mielas SUKAKTUVININKE,

Lietuvių didžiųjų siekimų įkūnijimas ir lietuvių tautinės gyvybės išlaikymas Tave nuo mažų dienų įvedė į rašto pasaulį. Plunksna, kuria tu skelbei savo idealus Amerikos lietuviams, sėmė sau galios iš Tavo širdies ir Tavo gilaus pergyvenimo. Per ištiesą keturiasdešimt metų Tu išlaikėi žibintą, šviečiantį be paliovos ne tik lietuviui, bet ir kiekvienam žmogui. Tu valingai, laisvai ir dorai skelbei žodžiu ir raštu visiems Amerikos lietuviams, jog jie yra gyvoji dalis pačios Lietuvos ir turi gyventi Lietuvos laisvei, laimei ir gerovei.

Šis didysis Tavo darbas tegali būti atlyginamas tik Tavų įsiekimų įgyvendinimu.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga jaučiasi laiminga turėjusi Tave, kaip vieną iš Sąjungos kūrėjų, nuo pat jos gimimo dienos. Dirbdamas Sąjungoje, buvai visados mokytojas, o ne teisėjas.

Todėl šandien — 60-ties metų Tavo amžiaus sukaktuvių proga — pagarbiai lenkiamės visam darbui, kokį esi atlikęs Amerikos Lietuvių visuomenei.

Linkime sveikatos, ilgo gyvenimo ir visų troškimų įsikūnijimo.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA

Dr. S. Biežis, pirmininkas
Dr. J. Bartkus, vicepirmininkas,
Dr. B. T. Dirmeikis, II vicepirmininkas,
Jonas Jurkūnas, sekretorius,
Antanas L. Lapinskas, išdėninkas.

1955 m. liepos 16 diena, Chicago, Ill., U. S. A.

Kazys ir Ona Karpiai sukaktuvinių iškilnių metu Clevelande.

LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS

SPAUDOJE

Prof. J. Balčikonio "Lietuvių kalbos žodynas" iki raidės O jau paruoštas spaudai. Pirmieji žodyno lankai jau spausdinami. Dar prieš rudeni žodynas turi būti baigtas ir atiduotas skaitytojams.

Žodyno nublėšvikinimo darbas sunkus ir nespurtus. Bolševikai tiek prigrūdė žodyna propagandinės medžiagos, nukreiptos prieš Lietuvą ir lietuvių tautą, prieš vakariečius ir ypač prieš Ameriką, prieš religiją ir visą, kas tik nebolševikiška, kartu iki išūlumo girdamiesi ir meluodami apie visokią sąžangą, laimę ir laisvę sovietinėje sistemoje, kad vilniškė žodyno laida tiesiog šlykštu laikyti rankose. Antroje žodyno laidoje nublėšvikinama daugiau, kaip 1000-y vietų, visą bereikalingą žodynu šlamštą pakeičiant objektyvia ir neitrane medžiaga, priimtina visų ištikinimui lietuviams ir nerzinančia skaitytojo.

Didelės žodyno leidimo išlaidos verčia leidyją susilaikyti nuo rizikos išleisti jį didesniu tiražu, todėl tik užsisakiusieji iš anksto ir užsiorenumeravusieji yra užtikrinti, kad jie neliks be žodyno. Prenumeratos kaina \$8.00. Leidyklos adresas: Terra, 3333 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

DIRVĄ UZSISAKYTI

galima ir šandien, nėra reikalausti nei metų, nei mėnesų pabaigos!

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

LAD F. SUCHY

Columbus Mutual Life

Gyvybės ir generalinis draudimas

12706 Woodland Avenue

CE 1-1833

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

Louisville Title Insurance Company

Standard Building

MAin 1-2075

Vakarų Vokietijos armija atkuriamas. Daugelis klausia, ar ji bus tokia pat agresinga, kaip ir Hitlerio laikų armija. Nemažiau susirūpinę ir patys dabartiniai vokiečių partijų vadai, kad prūsiskasis militarizmas būtų pažabotas.